

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XV.
Štev. 29

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
TELEFON UPRAVE: 25-67 in 28-67
TELEFON OGLASNEGA ODDELKA: 25-67
Poslovalnica Ljubljana: Franciškan. 6, tel. 46-91
Poslovalnica Celje: Prešernova 3, telefon 280

Maribor, sreda 5. februarja 1941

NAROCNINA NA MESEČ
Prejeman v uravi ali po pošti 14 din.
Dostavljen na dom 16 din, tujca 30 din.
POŠTNI ČRKOVI RACUN: 11.406

Cena
din 1.—

Cirene in Apolonija

Ang'leške čete so včeraj osvojile v Libiji mesto Cirene ter obkolile obmorsko mesto Apolonijo — V Eritreji so Angleži napredovali pred mesto Kerene — V Abesiniji se nadaljuje operacije za prehod h Gondarju — Uspeh italijanske mornarice v Rdečem morju

NAPREDOVANJE V CIRENAJKI

KAHIRA, 5. febr. Up. V minili noči je kapitulirala Cirena, ki je 160 km oddaljena od Benghasija. Padec Cirene je sledil po hudem napadu britskih čet nilske armade, ki so ustvarile zdaj močan jeklen obroč okrog italijanske zračne baze Apolonije. Cirena je oddaljena 72 km od Derne, leži 621 m visoko na planoti in ima nekaj nad 900 prebivalcev. V bližini so razvaline starega mesta Kyrene. Wavellova vojska predira zdaj dalje od Cirene ter se ob obali vedno bolj bliža Benghasiju. Italijansko cesarstvo, pravi dalje poročilo, doživlja v Italiji vedno večji zlom, ker so ga britske čete napadle na petih frontah. Britski bombniki so na vseh afriških bojiščih zelo aktivni.

SODELOVANJE LETALSTVA

KAHIRA, 5. febr. Ass. Press. Močan napad britskih zračnih sil je pomagal avstralskim četam čistiti teren dalje ob obali v smeri k Benghasiju. Na štotine ton eksplozivnega materiala je bilo vrženo na prostore od Derne do Benghasija, a prav tako močno so bile bombar-

dirane naprave v Tripolisu.

BOJI V ERITREJI IN ABESINJI

KHARTUM, 5. febr. Reuter. Angleške imperialne čete nadaljujejo napredovanje na eritrejski fronti proti mestu Kerene, od katerega so oddaljene le še nekaj kilometrov. Prav tako napredujejo tudi čete iz zavzetega Barentuja na jugovzhod. Italijanske čete, ki so se skušale napredovanju postaviti v bran, so bile pregnane. V severozahodni Abesiniji se nadaljuje napredovanje proti Gondarju. Južnoavstralske čete čistijo zavzeti teren. Zavzele so v južni Abesiniji El Gumo in Gorai. Pri tem so imeli Italijani več mrtvih in ranjenih, ujetih pa je bilo troje častnikov in 50 vojakov.

ITALIJANSKO POROČILO IZ AFRIKE

RIM, 5. febr. Stefani. Italijansko vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče uradno vojno poročilo iz Afrike: Severna Afrika: Živahno letalsko delovanje z obeh strani. Vzhodna Afrika: Na severnem bojišču so naše čete zavzele novo črto vzhodno od Agordata in Barentuja, na kateri so v celoti odbile napad

tančkov ter mešanih angleških in indijskih oddelkov, ki so potem opustili napad in pustili na bojišču orožje. Dobili smo tudi več ujetnikov. Na južnem bojišču so oddelki dubatov napadli sovražnikove čete ter jih prisilili na umik s tem, da so povzročili občutne izgube. Letalstvo še naprej živahno sodeluje v borbah. Sovražnik je izvedel polete na več krajih v Eritreji in nad Mogadiscijem. Bilo je nekaj škode in veliko število žrtev med domačini. Zbito je bilo eno angleško letalo, dve naši letali pa se nista vrnila domov. Pretoklo noč so naše torpedovke križarile po Rdečem morju in zapazile sovražnikov konvoj v močnem spremstvu križark in rušilcev. Naše enote so izvedle odločen napad in izstrelile 9 torpedov, od katerih je 7 zadelo ladje. Navzlic hudemu sovražnikovemu odgovoru se je našim enotam posrečilo znajti se in se nepoškodovanim vrniti domov.

RIM, 5. febr. Ass. Press. Glavni stan italijanske vojske potrjuje, da so italijanske čete skušale ustaviti angleško pre-

diranje v Eritrejo iz Sudana, da so se pa morale zaradi premoči sovražnika umakniti.

NAPAD V RDEČEM MORJU

RIM, 5. febr. UP. Italijansko vojno poročilo ugotavlja, da so italijanske torpedovke napadle neki angleški konvoj v Rdečem morju in je sedem torpedov uničilo sovražne ladje. V Eritreji so se morale italijanske čete umakniti pred močnimi britskimi motoriziranimi kolonami in indijskimi četami na nove položaje. Vendar je precej ujetnikov padlo v italijanske roke. V Albaniji so bile zaradi slabih vremenskih prilik le patrolne akcije.

RIM, 5. febr. Stefani. Listi objavljajo rezultate vojaških akcij sil osi proti Veliki Britaniji na vseh frontah. Doslej je bilo potopljenih 10 milijonov ton angleškega brodomarja. Ameriške ladjedelnice, ki naj izpolnijo to praznino, se še gradijo. Prva posledica Hitlerjevega govora v Berlinu je, da so morali Angleži izpremeniti svoj ton pisanja, pravi »Messaggero«.

Grki na gorovju Trebešina

Iz Aten poročajo, da so grške čete zavzele gorovje Trebešino, ki leži severovzhodno od Tepelenija, s čimer je nastala pri Tepeleniju globoka vreča

GRSKA URADNA POROČILA

ATENE, 5. febr. At. Ag. Uradno poročilo grškega poveljstva pravi, da so grške čete po uspešnih bojih zavzele le važne sovražne postojanke. Ujetih je večje število sovražnikov, zaplenjena večja količina sovražnega orožja, streliva in življenjskih potrebščin. V notranjosti Grčije ni bilo dogodkov letalske vojne.

LONDON, 5. febr. Reuter. Grško propagandno ministrstvo je preko atenskega radia sporočilo, da so grške čete zasedle nove položaje na bojišču, ki jih je bil sovražnik močno utrdil. V grške roke je padlo večje število ujetnikov in vojnega materiala.

ZAVZETJE TREBESINE

ATENE, 5. febr. Ass. Press. Uradno poročilo iz Aten pravi, da so Grki zavzeli gorovje Trebešina po hudih bojih. Ta gorski hrbet se vije nekako 17 km v gorijski smeri severovzhodno od Klisure, ter je dožinj postojanka za kontrolo cestnih zvez iz Klisure in Tepelenija k Berat. Umik nasprotnikovih čet s področja nad Tepelenijem je s zasedbo Trebešine po grških četah zelo ogrožen.

BOJI NA NAJTEŽJEM TERENU

ATENE, 5. febr. AP. Uspehi, ki so jih Grki dosegli v zadnjih dneh, niso toliko terenskega pomena, kakor obče strateškega za celotni nadaljnji potek vojnih operacij. Italijani so imeli pri Klisuri in Tepeleniju središče največjih utrdb svoje obrambne črte, ki naj bi branilo Grkom nadaljnje napredovanje proti Berat in Valoni. Te postojanke so bile zgrajene na silno goralem terenu, ki ga sečejo korita v sofoske stisnjenih rek. To je len najtežjih terenov za vojne operacije. S frontalnim napadom se te postojanke niso dale zavzeti. Zato pa se Tepelenij tako dolgo drži. Grki so bili zaradi tega nujno prisiljeni, obiti glavne utrdbe pri Tepeleniju in z napredovanjem na obeh bokih ogroziti Italijane ter jih končno tako prisiliti k umiku iz glavnih utrdb. To se jim je v zadnjih dneh popolnoma

posrečilo. Sedaj so italijanske postojanke pri Tepeleniju globoko v vreči in v največji nevarnosti, da bodo popolnoma obkoljene. Italijanom ni na razpolago za umik nobena varna pot več.

ITALIJANSKO POROČILO

RIM, 5. febr. Stefani. Vrhovno poveljstvo italijanske vojske v Albaniji je iz-

dalo včeraj sledeče vojno poročilo: Grško bojišče: Delovanje topništva in patrol, katere ovirajo težke vremenske razmere.

ALARM NA MALTI

LA VALETTA, 5. febr. Reuter. Včeraj je bil dan znak za alarm, toda letal ni bilo nad otok.

Bagrianov izločen iz vlade

SOFIJA, 5. febr. ZPV. Bolgarska vladna kriza, ki jo je izzval izpad poljedelskega ministra Bagrianova proti trgovinskemu ministru Zagorovu, ki pa je imel dosti širše ozadje in je hotel zadeti celokupno vlado Filova in izsiliti spremembo vodstva in kurza, se je včeraj zaključila z odstopom Bagrianova samega. Kralj Boris, ki je demisijo vlade Filova zavrnil, je odstop Bagrianova sprejel in imenoval začasno za vršilca poslov poljedelskega ministra ministrskega predsednika Filova samega. Filov je to spremembo sporočil sobranju včeraj na seli. S tem aktom je izločen iz bolgarske vlade eksponent skrajnega desničarskega

krila bolgarske politike, ki si je ves zadnji čas prizadevala, da bi speljala Bolgarijo z dosedanje nevtralne poti in jo vpletla v nevarne puštolovščine. Bagrianov, ki je še pred nekaj dnevi pričakoval, da bo sam dobil v svoje roke krmilo, je moral sedaj zapustiti še dosedanje mesto v bolgarski vladi.

SOFIJA, 5. febr. UP. Poljedelski minister in zagovornik priključka Bolgarije k silam osi, Ivan S. Bagrianov je odstopil. Bagrianov je bil največji nasprotnik politike ministrskega predsednika dr. Filova. Pred nekaj tedni je bil določen za Filovega naslednika v predsedništvu vlade.

Willkie se vrača v Ameriko

DUBLIN, 5. febr. Reuter. Wendell Willkie je prispel včeraj ob 12. uri z letalom v Dublin in je popoldne konferiral z irskim predsednikom De Valero.

LONDON, 5. febr. UP. Včeraj je Wendell Willkie z letalom obiskal Irsko. Bil je nad tri ure v posvetovanju z de Valero. Nato se je vrnil v London, kjer je bil na častni gost kralja in kraljice.

LONDON, 5. febr. Ass. Press. Wendell Willkie je na obisku predsednika Irske, de Valera govoril tudi glede baz, ki bi jih naj odstopila Irska Angliji. De Valera je bil z odgovorom zelo kratek. Willkie se je vrnil v London in dejal: »Dobil sem informacije, ki sem jih potreboval.« Glede vsebine posvetovanj z

de Valero ni hotel dati nobenih pojasnil.

LONDON, 5. febr. Reuter. Sinoči je Wendell Willkie večerjal v znani londonski restavraciji v družbi uglednih Londončanov.

LONDON, 5. febr. Reuter. Preko Lisboe je Wendell Willkie davi z letalom odletel v Ameriko.

JAPONSKE DORAVE NEMČIJI ČEZ SSSR

TOKIO, 5. febr. Reuter. Izvedelo se je, da bo Japonska pričela v kratkem trgovska pogajanja s SSSR. Pri teh pogajanjih bodo razpravljali tudi o transportu japonskega blaga za Nemčijo po sibirski železnici.

LORD LLOYD

tajnik angleških kolonij in vodja lordske hiše je opolnoči umrl. Znan je bil kot

dober politik in kritik. V Egiptu je bil 1925 visoki komisar ter je tudi uspešno vodil anglo-egiptska pogajanja.

HULL O DANSKIH LADJAH

WASHINGTON, 5. febr. DNB. Zunanji minister Hull je novinarjem dejal, da so se glede izročitve danskih ladij angleškemu trgovinskemu prometu vodila že mesece pogajanja, ni pa moglo priti do kompromisa. Zdaj so ovire odstranjene, ni pa rečeno, da bodo ladje zaplenjene. Vprašanje tonaže je zaseben problem. Hull je tudi demantiral, da nameravajo račune sil osi v USA blokirati.

IZKRCANJE JAPONCEV V KVANTUNGU

TOKIO, 5. febr. Reuter. Japonska pohota se je s pomočjo mornarice izkrcala na obali zahodnega Kvantunga, pokrajini, ki leži severovzhodno od Hongkonga. O tem je bilo izdano v Kantonu uradno poročilo.

NIEMÖLLER KATOLIČAN

BERLIN, 5. febr. ZPV. V Berlinu se zatrjuje, da je protestantski pastor Niemöller, ki je igral vidno vlogo v svoji cerkvi, prestopil v rimskokatoliško cerkev.

Novi srditi napadi na zahodu

Največji nemški napad na Anglijo v zadnjem tednu dni — Prav tako siloviti napadi angleških letal na Nemčijo in na invazijske baze ob Kanalu

VČERAJSNJE NEMŠKO POROČILO

BERLIN, 5. febr. DNB. Nemško vrhovno vojno vodstvo je izdalo včeraj sledeče uradno poročilo: Med operacijami v čezmorskih vodah je neka vojna ladja potopila za 29.000 ton sovražnikovega trgovskega brodovja. Neka podmornica sporoča, da je potopila dve angleški oboroženi trgovski ladji s skupnimi 11.000 tonami. Bojna letala so včeraj izvedla uspešne napade na važne vojaške objekte v okolici Londona in v jugovzhodni Angliji. Pri Madstownu so bombe težkega kalibra padle na neko tovarno. Nemška letala so uničila na raznih letališčih lope, zaklonišča in večje število angleških letal. V bližini Ramsgateja je neko bojno letalo vrglo bombe na tritisočtonsko trgovsko ladjo in jo potopilo. Miniranje angleških pristanišč se nadaljuje. Nemške sile so izvedle preteklo noč uspešne napade na letališča in razne vojaške objekte v vzhodni Angliji. So-

vražnik ni letel nad nemškim ozemljem. Tri nemška letala se niso vrnila domov.

ANGLEŠKO POROČILO

LONDON, 5. febr. UP. Valovi nemških bombnikov so sinoči in zjutraj napadli Anglijo in Wales. Zaradi močne aktivnosti protiletalskih baterij so se letala morala umakniti. Nekateri topovi so bili močirani tudi na smučeh. Ta napad je bil največji v zadnjem tednu. Namenjen je bil vsem krajem južno od Škotske. Škode ni bilo posebne, razen nekaj požarov in ljudskih žrtv.

NAPAD NA LONDON

NEW YORK, 5. febr. DNB. Včeraj zgodaj zvečer je nemško letalstvo izvedlo napade na angleško prestolnico. Kakor poroča Associated Press, je bilo vrženih na neko predmestje več zažigalnih bomb. V New York so dospela tudi poročila o zračnih napadih na Liverpool, na Wales, južnozahodno in vzhodno Anglijo.

VELIK NAPAD NA BREST

LONDON, 5. febr. Reuter. Uradno poročilo javlja, da sta bila v napadih in bojih nad južnozahodno Anglijo sestreljena dva sovražna bombnika. Britski bombniki so v ponedeljek ponoči napadli nemške podmorniške baze v Brestu ter z zažigalnimi bombami povzročili mnogo škode. Uničili so doke in mnogo v luki zasedranih podmornic. Napad na Brest je bil že 34. po zasedbi Francije. V noči na sredo so angleška letala spet uspešno napadla neke druge baze v severozahodni Franciji.

NAPAD NA PORURJE

LONDON, 5. febr. Reuter. Angleški bombniki so ponoči napadli Porurje in druga mesta v zahodni Nemčiji. Bombardirali so pomorske in letalske baze v okupiranih krajih ob Kanalu. Napad je bil največji v zadnjih 14 dneh ter je obsegal velika področja.

Zakaj in kako so izgubili domovino

Na večerji pred našim nočnim polemškim črtami. Na večerji pred polemškim nam je polkovnik François pripovedoval, da je bil prvi francoski častnik, ki je bombardiral nemško mesto. »Ukazali so mi, da bombardiram letališče, toda nisem hotel prej nazaj, dokler nisem bombardiral tudi mesta.« Bil je znana osebnost v letalskih krogih in Nemci so ga omenjali v radiu.

Pripovedoval mi je, da dobro pozna Belgijce in da jim ni zaupal. Pred vojno je bil v francoskem letalskem glavnem štabu ter so ga poslali kot člana delegacije v Belgijo. Toda koristi s te poti ni prinesel, kajti belgijskim letalcem je bilo prepovedano povedati Francozom celo, kje so njihova letališča. Jezil se je tudi na francoske politike, ki v zadnjih 10. letih niso sprevideli nevarnosti ter zgradili dovolj letal.

Med letalci je bil tudi Gaston Pavlevski, ki je bil nekoč šef kabineta Paula Reynauda, ko je bil ta še finančni minister. Zaradi njega je prišlo do spora z Daladierom in ministrskim predsednikom, nakar je Pavlevski odšel med letalce. V kratkem času si je pridobil najvišje vojno odlikovanje, vojni križec, po vojni pa je računal, da mu bo Reynaud preskrbel visok uradni položaj. Prva želja se mu je izpolnila, toda za drugo so ga prehiteli dogodki.

Od začetka nemškega vkorakanja v Francijo je bilo že izgubljenih 25% francoskih pilotov. Letalci so mi pripovedovali, kako so že nekajkrat morali skočiti iz gorečega letala. Opolnoči smo bili pripravljeni za polet. Tedaj so se vračali bombniki s prvega poleta. S polkovnikom Françoisom sva sedela pod krili njegovega letala ter gledala, kako so pritrjevali bombe. Dva moža sta nosila 50 kg težko bombo do letala, štirje pa so bili potrebni, da so jo pritrčili. Med tem so veliki petrolejski tanki polnili letala z bencinom.

Nočni polet nad bojišče

Ob četrt na eno ponoči smo bili pripravljeni. Pritrdili so mi padalo in povedali, da moram šteti do deset preden odskočim. Ameriškega novinarja so tudi pregovorili, da je šel z nami. S polkovnikom sva zlezla v sedem let staro letalo znamke »Amiot«, ki leti komaj še 200 km na uro. Pripovedoval mi je, da ne morejo uporabljati teh letal zaradi počasnosti pri dnevnih poletih ter jih imajo zaradi tega za nočne polete. Spet sem se čudil francoskemu smislu varčevanja...

Usedel sem se na sedišče drugega pilota. Še trije so zlezli za menoj v letalo. Navigator in metalec bomb sta bila pred menoj, polkovnik je bil nad menoj, v ozadju letala pa sta bila telegrafist in strelec s strojnico. Kmalu smo bili v zraku. Počasi smo se bližali Marci. Čez eno uro poleta smo videli goreči St. Quentin in dalje na severu goreči Cambrai, kjer sem imel v teoriji rezervirano sobo v hotelu in svoj kovček z oblekami pri vratarju. Na levo je bil velik požar. Dejali so, da gori Amiens. Na obzorju se je videlo topovsko streljanje. Mogoče je bil to začetek velike francoske protiofenzive, ki je bila nocoj na programu. Navigator je dejal, da smo nad nemškimi črtami. Telegrafist je pripomnil, da nas je zasledoval nemški lovec, vendar smo mu ušli. Kako smo mu ušli, sem se čudil, ker sem videl, s kakšno majhno brzino letimo. Navigator mi je dejal, da se pripravlja na bombardiranje.

Postal je nervozen. Stalno je gledal na zemljevid in se po gurjastih cavi pogovarjal s pilotom. Nenadoma je spustil bombe. Opazil nisem ničesar. Vprašal me je, če sem videl, kako so padle bombe na cestno križišče. Nisem mu mogel pritrdilno odgovoriti. Opazil sem, da je potreben dolg trening za nočnega pilota in izvidnika. Nemci so prišli na idejo, da postavijo svetilke na poljih ter tako prevarajo pilota, da misli, da leti nad nekim mestom. Toda te posadke so tako dobro poznale teren, da jih ni bilo mogoče prevarati. Če pa so bili v negotovosti, so vrgli baklo, ki je osvetlila takšno umetna mesta. Ko smo se vračali, je pilot vrgel tako baklo. Cela pokrajina pod nami je bila osvetljena. (Dalje)

Anglija priznala Abesinijo

LONDON, 5. febr. ZPV. V parlamentu je bilo včeraj zastavljeno zunanemu ministru Eden vprašanje, kakšno stališče zavzema uradna Anglija nasproti vprašanju obnovitve svobodne Abesinije. Na to vprašanje je zunanji minister odgovoril, da nima Anglija nasproti Abesiniji nobenih teritorialnih ali drugih zahtev in priznava popolno obnovitev njene samostojnosti pod žezlom cesarja Haile Selasie. Anglija iskreno pozdravlja to obnovitev abesinske države. Cesar Haile Selasie je že razpravljal o teh vprašanjih z angleško vlado in izjavil, da bi v primeru obnovitve abesinskega cesarstva potrebovalo to cesarstvo zunanjo politično, gospodarsko in ostalo potrebno po-

moč za obnovitev. Angleška vlada je ta predlog abesinskega cesarja sprejela in obljubila, da bo v okviru danih možnosti nudila Abesiniji tako pomoč. Okvir in obseg te pomoči pa bo določen po končani vojni na podlagi posebnega dogovora. Dekler bo trajala vojna za osvojitve Abesinije, bo angleška vojska nudila Abesiniji vso mogočo pomoč in bo tudi zasedla pokrajine, ki bodo potrebne za vojne operacije skupaj z abesinskimi četami. V ta namen bo vzela te pokrajine pod svoje vojaško vodstvo in nadzorstvo. Kdaj se bodo te čete umaknile iz Abesinije, bo določil sporazum med Abesinijo in Anglijo.

Po pomiritvi v Romuniji

BUKAREŠTA, 5. febr. DNB. Na seji vlade je Antonescu izjavil, da ni bil nihče streljan zaradi napada vojske, ki se je branila šele potem, ko je bila od upornikov napadena. Z aretiranci se postopajo človeško, sojeno jim pa bo strogo, a pravično. Korporacije in profesionalne organizacije, ki jih je ustanovil kralj Karol, a so bile kasneje razpuščene, bodo obnovljene.

BUKAREŠTA, 5. febr. DNB. Število aretiranih upornikov je naraslo na 6278. Sodišče v Bukarešti je izreklo nadaljnjih 43 obsodb nad uporniki. Vsi zdravniki in veterinarji se morajo prijaviti oblastem, da bodo na razpolago za primer mobilizacije. Kdor se ne bo odzval, bo izgubil pravico do prakse.

Nemčija ima le eno fronto

BERLIN, 5. febr. DNB. Nemški tisk odgovarja angleškim trditvam, da mora Nemčija zaradi britskih uspehov v Afriki voditi vojno na dveh frontah. Nemčija ni prisiljena, raztrošati svoje sile, kakor jih Anglija. Anglija mora vzdrževati svojo umetno zgradbo, ki stoni na stebrih po raznih krajih sveta. Nemčija pa ima danes le eno samo fronto proti Angliji. To, kar pravijo Angleži, da je vojna dveh front, je dejansko le vojna dveh veselil proti Veliki Britaniji.

NOVI KITAJSKI PILOTI

SANGHAI, 5. febr. Reuter. Letalstvo maršala Čangkajška se je pomnožilo za 150 kitajskih pilotov, ki so se izvežbali v sovjetski Rusiji.

MENZIES V PALESTINI

LONDON, 5. febr. Reuter. Predsednik avstralske vlade, Menzies, je inšpiciral avstralske čete, ki so stacionirane v Palestini.

JUŽNE DRŽAVE ZA POMOČ

WASHINGTON, 5. febr. DNB. Predsednik zunanjepolitičnega odbora v senatu Georges je izjavil, da so guvernerji osmih južnih držav poslali brzojavna sporočila, da njih države pristajajo na pomoč Veliki Britaniji.

PASIVNA OBRAMBA V SPANJI

MADRID, 5. febr. Havas. Izdan je ukaz o organizaciji pasivne obrambe, ki ji bo načeloval general. Posameznim mestom in okrožjem bodo načelovali provincijski šefi, ki bodo odgovorni guvernerju.

Mariborska vremenska napoved: Pretežno oblačno vreme. Ponekod še nekoliko snega. Včeraj je bila najvišja temperatura -0,6, danes najnižja -2,2, opoldne -2,0. Višina snega danes zjutraj ob 7 je bila 70 cm, to je letošnja zimo največja višina. Količina raztopljenih padavin 44,9 milimetrov.

Borza, Curih, 5. febr. Devize: Beograd 10, Pariz 7,90, London 16,08, Newyork 4,31, Milan 21,72%, Berlin 172,50, Sofija 4,25, Budimpešta 85, Bukarešta 2,12%.

Francija na razpotju

VICHY, 5. febr. UP. Francoski mornariški minister Darlan se je vrnil sinoči iz Pariza, kjer je vodil pogajanja za vstop Lavalja v vlado. Kakor poroča, Darlan pri tem ni uspel. Laval je baje izjavil, da želi izpremebo vlade Nemčija. V zvezi s tem želi Hitler, da bi Francija odstopila Nemčiji pomorsko bazo Bizerto v Tunisu in vojno mornarico. Za maršala Pétaina

je prinesel Darlan posebno pismo od Lavalja.

VICHY, 5. febr. Reuter. Laval se ne bo vrnil v vichyjsko vlado tako dolgo, dokler mu ne bo znan položaj, ki ga bo zavzel v rekonstruirani vladi. Zaradi tega tudi ni hotel iti že sinoči z Darlanom v Vichy, javlja dopisnik »New York Times« iz Vichyja.

Italijani o Cvetkovičevi vladi

RIM, 5. febr. Stefani. Italijanski listi obširno pišejo o dvehletnem vladanju kabineta Cvetkovića, ki se mu je posrečilo doseči sporazum z dne 26. avgusta 1939. S tem je zagotovljeno pristrčno sodelovanje med Hrvati in Srbi in prisrčnost odnošajev v vseh narodnih strukturah. Ko je rešil vsa notranja vprašanja, se je Cvetković lahko posvetil zunanjim vprašanjem. Prežet z visokim patriotizmom in

voljo, da ohrani mir in prijateljske odnose s sosedi, se lahko zanaša, da bo v tem programu imel iskreno solidarnost Italije, Fašistična Italija, naglašja »Messaggero«, ki z živo simpatijo spremlja delo predsednika Cvetkovića, se raduje ob drugi obletnici njegove vlade doseženih rezultatov, ki so zagotovili novih uspehov.

Preprečen prevrat na Kubi

HAVANA, 5. febr. DNB. Predsednik Kube Batista je po radiu dejal, da sta šefa vojske in mornarice pripravljala upor. Sam je odšel v generalni štab in izdal na vojsko poziv. Vsi krivci so bili aretirani. Do odpora je prišlo zato, ker se je šef vojne mornarice upiral, da bi bil v gotovem pogledu podrejen civilnim oblastvom. Uporniki so grozili, da bodo s topovi streljali na predsedništvu vlade. Batista se skuša sporazumeti s šefom mornarice Gonzalesom. Gonzales je bil odpuščen in interniran. Na Batistijevo zahtevo, naj se odstrani policijski šef, je šef kubanske suhozemne vojske sam vzel v roke poveljstvo policije, brez odobrenja predsednika Batiste. Prišlo pa je do sporazuma, po katerem so dobili uporniki dovoljenje za odhod s Kube.

MIAMI, 5. febr. UP. S »Clipperjem« so dospeli v Miami bivši šef kubanske vojske, polkovnik Jose E. Pedriza, bivši policijski šef Kube, polkovnik Garcia, dalje kapetan Owen Parl Pedragas in major Juan Serra, policijski bivši tajnik. Vsi so

bili zapleteni svojčas v zaroto in so zdaj dobili dovoljenje predsednika Kube, Batistija, da zapuste otok. Ne ve se še, kaj je z usodo polkovnika Angela Gonzalesa, ki mu vlada ni hotela dati dovoljenja za odhod v tujino.

SOZALJE KNEZA NAMESTNIKA

BEOGRAD, 5. febr. AA. Knez namestnik Pavle je poslal bolgarskemu kralju Borisu brzojavne izraze sožalja ob smrti bolgarskega poslanika v Beogradu, dr. Stojlova, ki je bil marljiv delavec za jugoslovansko-bolgarsko zblizanje.

HIMMLER NA NORVESKEM

OSLO, 5. febr. DNB. Vodja SS čet Himmler in komisar Norveške, Terboven, sta z letalom odletela iz Trondhema v Narvik. Na večerji v Trondhemu je bilo izmenjanih več zdravic. Himmler je v svojem govoru poudaril rase vezi med Norvežani in Nemci. Sedanje politične zveze usvajajo osnovo za bodočo velikogermansko dobo.

Ali Italija od Versaillesa res ni imela koristi?

Francosko in italijansko mnenje o problemu nezadovolstva moderne Italije

Pred vstopom Italije v vojno je francoski list »Populaire« napisal članek, ki ima se zdaj pomembne misli:

»Z vsako operacijo Nemčije, z zasedbo Avstrije, Češkoslovaške in Poljske je nemški dolg zavezniški Italiji naraščal. Italija nasprotno ni mogla opustiti te vezi, ker bi se ji tako izmaknila možnost, da zahteva zase povračilo za indirektno pomoč in da sodeluje pri obračunu na odločen način.

Italijanska propaganda zelo rada prikazuje Italijo kot zmagovalko iz l. 1918, a tudi kot »premagano«, češ, da so ji zavezniški odvzeli sadove zmage. Velik nesporazum med njo in zavezniki, da je nastal že 1919 pri konferencah v Parizu. Clemenceau je tedaj postal nezaupljiv zaradi zadržanja italijanske delegacije, posebno še zaradi italijanske tiska, ki je pisal o zvezi »premaganih« držav proti Franciji in Angliji. Grof Aldrovandi, tajnik italijanske delegacije v Parizu celo piše v svojih spominih (»Diplomska vojna«), da je bil Clemenceau zelo razočaran zaradi avstrofilskega in germanofilskega zadržanja Italije. Kljub vsemu je pa stari »Tiger« stalno želel, skleniti z Italijo zvezo proti »nemški nevarnosti« v Evropi.

V vsakem primeru pa ni res, da Italija od svetovne vojne ni imela koristi. Nava-jamo tu sodbo fašističnega zgodovinarja Pietra Orsija, ki v svoji knjigi »Sodobna Italija (1750—1928)« ugotavlja med drugim:

»Program, s katerim smo šli v vojno, lahko rečemo, da je bil popolnoma oslavljen. To se redko zgodi v zgodovini, ker se v vojnah skoro nikoli ne doseže popolna zmaga, z uničenjem nasprotnika. Med tem je bila ena najvažnejših posledic svetovne vojne ta, da je izginila avstro-ogrska monarhija. Razpad avstrijskega cesarstva je eden največjih dogodkov sodobne zgodovine in zahvaljujoč se temu dejstvu, je dobila Italija nov položaj v svetu.

Italija je torej dosegla ono, česar Francija ni mogla doseči, nadaljuje »Populaire«. Odstranila je svojega nasprotnika s prizorišča evropskega zemljevida. Avstri-

ja pa ni bila več predhodnica Nemčije v Podonavju. Zdaj pa je Avstrija pokrajina Nemčije.

V porazdelitvi življenjskega prostora je Nemčija zadržala zase celinsko Evropo, Italiji je pustila Sredozemsko morje. V tem smislu tudi piše velika nemška revija »Deutsches Wollen«, kjer pravi glede Balkana: »Rimu je potreben mir z njegovim hrbtom, zato je tudi okupiral Albanijo«. Na Balkanu pa lahko dovede razvoj dogodkov do nemške hegemonije, ki ne bo dopustila nobeni tuji sili, da se približa po donavskem bazenu.

Nemčija brani ozemlje, ki ga je zasedla, Italija pa mora še osvojiti ono, kar je terjala zase. Pa četudi bi ostvarila vse svoje cilje, bi postala velika sila le v oni Evropi, kjer bi lahko sodelovala s Francijo in Veliko Britanijo. V nasprotnem primeru bi ostala le sila podrejenega pomena. Prava Evropa bo le tedaj, kadar bodo njene sile postavljene v razmerje uresničenih narodnostnih teženj vseh njenih članov v nedotaknjeni svobodi in neodvisnosti vsakega posameznega naroda.

Ideološke vojne so najdaljše, najstrašnejše

Senatorja Vider in Kosanović o sedanjih težkih dneh, pozitivnosti sporazuma, parlamentu in hrvatskem saboru

Na konferenci SDS v Zagrebu je predsednik izvršilnega odbora, senator Vider naglasil, da »preživljamo težke čase. Ko se vodi zunaj vojna, moramo biti vedno budni in pripravljeni. Treba je vedeti, da je ta vojna ideološka bitka. Ideološke vojne so pa najdaljše in najbolj krute. Dva svetova se borita, dvoje naziranj. Vpletene so velike moralne sile. V nevarnostih, ki prete od vojne, izgubljajo vsa ostala vprašanja svojo aktualnost.

Pomen sporazuma je bil velik, Hrvati so bolj akceptirali narodnost in narodno individualnost, Srbi bolj državnost in idejo državnosti. Z največjo solidarnostjo pa moramo odstraniti vsa odprta vprašanja.

Senator Kosanović je poudaril, da »so samostojni demokrati stopali vedno po začrtani poti, ki se je izkazala za pravilno. Bili so vedno nosilci sporazuma s Hrvati. V Beogradu jim očitajo, da ne branijo srbskih interesov, v Zagrebu nasprotno, da se brigajo za vse Srbe. Samostojna demokratska stranka je bila oni strelovod, skozi katerega so šle vse sile, da se ni zažgala državna hiša. Samostojni demokrati so bili od začetka za čimprejšnjo izvedbo volitev. Če bi imeli zdaj narodno skupščino in hrvatski sabor, bi se izognili mnogim pogreškom. Imeli bi ventil narodnega razpoloženja in sliko javnega mišljenja, posebno v Srbiji, ki bi bila zelo važna za razvoj naših političnih prikljk. Rezultat politike sporazuma je brez dvoma pozitiven. Kompakt-

nost Hrvatov in Srbov pomeni obstoj države, pomeni obstoj banovine Hrvatske kot trdnjave države in obstoj države kot branika Hrvatske.

Dr. Mihael Konstantinović, dosedanj minister brez listnice je imenovan za pravosodnega ministra. Dosedanji minister za pravdo, dr. Laza Marković je stavljen na razpoloženje.

Mila Dimitrijević, ki je bil pred dnevi imenovan za pomočnika prosvetnemu ministru, je upokojen.

Banski svet dravske banovine se bo sestal 17. t. m.

Situacija

V dobrih minulih časih so nam govorili, da smo mi most med Zahodom in Vzhodom, da je naša naloga velika in važna. Da smo most bili in da hočemo to tudi ostati. Toda, ker se mostovi dvigajo v zrak in rušijo, kakor pač kaže položaj, so naši strokovnjaki zapustili teoretičiziranja in priporočili, da se iz mosta miru izpremenimo v otok, oazo miru. In v tej želji, da nečemo biti most — po mostu se lahko tudi koga pregazi ali pa pride na njem do prometne nesreče — ni bila nobena vlada še složnejša z narodom, kakor je zdaj. Noče narod iti za nikogar po kostanje v žerjavico.

Se vidim onega brkača, v dneh Dumanovljevega govora na bolgarski meji, ko so mu dali puško. Zasijale so mu oči, z obema rokama jo je stisnil in svečano dejal: »Zdaj te držim, ne izpustim te več!« S to trdno vero v mir in moč, naslonjeni na prijatelje, je treba, da hladnokrvno pričakamo vse obrate situacije. (Brodsko »Riječ«).

Romunsko »železno gardo« je postavljaj za vzor našim ljudem Ljotić, češ, da bo samo ona dala narodu nov red. Po vsem tem »novem redu«, ki ga je povzročila in ustvarila »železna garda« v Romuniji, mislimo, da smo pri 145 obvarovani pred ljotičevščino in njene pre-svetlimi vzori, kajt zgledi vlečejo, pa t.d. odbijajo, piše »Slovenija«.

Italija se bori hrabro na kopnem, v zraku in na morju ter zadaje sovražniku hude udarce. Prepričani smo, da epizode v Afriki ne bodo vplivale na izid sedanje vojne. Skupaj z Italijo bomo dosegli končno zmago, piše nemški list »Das Reich«.

Tudi znamenje časa. Japonska je morala zaradi sedanjega stanja v svetu uvesti strogo racioniranje riža.

Nobene vojne z USA si ne želi japonski admiral Nomura, novi poslanik v Washingtonu. Zanj je največjega pomena naloga, doseči spet normalne odnose med Japonsko in Zedinjenimi državami.

Na zakon iz l. 1776 se sklicuje Roosevelt, ko predlaga, naj bi vlada dobila pooblastila, da lahko rekvirira vse tuje patente za oboroževalno industrijo.

O tajni pogodbi med transjordanjskim emirom in Anglijo pišejo sirijski listi. Emir Abdallah je baje dobil 500.000 zlatih funtov sterlingov, za katere bo postavil britski vzhodni vojski 50.000 dobro izvežbanih vojščakov. Na vsakega moža odpade 10 zlatih funtov, 5000 mož je emir postavil že v decembru.

Ameriško blago, ki gre v Sovjetsko Rus'jo je nadomestek za one predmete, ki jih je prej Rusija kupovala v Veliki Britaniji, pišejo ameriški listi in zatrjujejo, da ni res, da bi Rusi ameriško blago izročali dalje Nemcem.

Naraščajoči pomen Sredozemlja

V dopisu iz Rima poroča »Pester Lloyd«, da postaja Sredozemlje v tej vojni vedno pomembnejše. Posebno še, ker je z njim povezan tudi francoski problem. Vlade v Vichyju ne napadajo le pariški krogi, nego tudi rimski tisk, v katerem se odločno poudarja, da Francija še vedno misli na novi Versailles, da čaka na tihem na uspehe Anglije in da se ne bo pokorila prej, dokler ne bo videla Anglije premagane. Zakaj se pa od premirja dalje gradijo utrdbe na francoski meji proti Italiji in zakaj utrjujejo Francozi mejo Tunisa proti Libiji? se vprašujejo v Rimu.

Berlinski krogi zagotavljajo zaveznike, da bo skoro poostrena podmorniška vojna proti Veliki Britaniji. Rimski tisk poudarja še to, da papež zapuša Vatikan in obiskuje italijanske ranjene vojaške ter ujetnike drugih narodnosti, s čimer je prelomil staro tradicijo o vatikanskem jetniku.

Eden o Abesiniji

Zunanji minister Eden je v angleškem parlamentu naglasil, da bi vlada Velike Britanije priznala obnovo Abesinije in že zdaj v polni meri priznava pravice cesarja Haile Selasija do abesinskega

ga prestola. Angleška vlada je mnenja, da mora biti zaprošena pomoč po Selasiju predmet mednarodnih sporazumov. Ob tej priliki tudi izjavlja vlada, da nima nobenih ozemeljskih teženj v Abesiniji. Vojaške operacije v Abesiniji pa bodo zahtevale, da nudi Anglija svoje vojaško vodstvo in nadzorstvo. Vsi ti ukrepi bodo izvedeni sporazumno z abesinskim cesarjem in se bodo končali, ko bo položaj to dopustil.

Analiza ameriškega javnega mnenja

Glede na zakon o ameriški pomoči Angliji ima Roosevelt zdaj tudi močno oporo javnosti. O tem pričajo ankete, ki jih je stavil ljudstvu znani Gallupov institut za proučevanje javnega mnenja. Na vprašanje, ali naj Amerika daje Angliji vso pomoč tudi z rizikom vojne, je odgovorila v treh vprašanih dobah javnost naslednje:

glasovi v %	da	ne
oktobra 1939	34	66
maja 1940	36	64
januarja 1941	68	32

Ameriško javno mnenje se tedaj naglo orientira tudi v smer, ki bi lahko terjala, da USA gredo v vojno, če treba. Mnenje javnosti se je od pomladi 1940 začelo naglo nagibati v korist Rooseveltovih predlogov, da je treba demokracije podpreti v njihovih bojih.

Kultura

Razstava članov kluba »Neodvisnih« v Celju

V nedeljo ob 11. uri je bila odprta v Celju likovna razstava štirih članov kluba »Neodvisnih«, in sicer razstavljajo v mali dvorani Celjskega doma svoja dela Stane Kregar (17 del, večinoma olja in nekaj gvašev), Maksim Sedej (11 del, tudi olja in gvaši), Zdenko Kalin (6 plastik, največ in bron) in Karol Putrih (tudi šest plastik).

K otvoritvi se je zbralo zelo lepo število ljubiteljev umetnosti, katere je pozdravil prof. dr. Franjo Sijanec, imenoma pa zastopnika mestne občine, mag. ravnanje Josipa Pogačnika, okrajnega podnatačnika dr. Josipa Otrina, gimn. ravnatelj Franja Mravljaka, predsednika Celjskega kulturnega tedna prof. dr. Pavla Strmška in zastopnike tiska. Nato je govoril očetla funkcijo in naloge umetnosti pri vseh narodnih in vseh dobah, ki je bila vsikdar izraz notranjega razpoloženja. Tako išče tudi slovenska umetnost svoj novi izraz, ker »Umetnost, ki je postala sterilna, neživljenjska in neresnična, nima pravice do obstanka in je prenehala biti to, kar je bila v borbenih delih slovenskih impresionistov, mojstrov, izraz živca in neposredno zajetega doživlja umetnika vsakine in glasnik najnaprednejših teženj na področju družbene preobrazbe slovenskega naroda. Vprašanje samostojnosti slovenske umetnosti pa je obenem vprašanje njene kvalitete in mojststva velikih in pravih osebnosti, ki ustvarjajo neodvisno in v smislu zameta-

vanja epigonskih in preživetih oblik« (dr. Fr. Sijanec).

Nato je govornik očetla delo in cilje kluba »Neodvisnih«, katerega člani družijo stremenje po očiščenju naših umetnostnih razmer in približevanje zahodno evropskim kulturnim središčem. Njihov nastop je na čelu sodobnega borbenega umetnostnega gibanja v Sloveniji. Dr. Sijanec je nato podal še karakteristiko njih dela in stremljenj, predstavil posamezne razstavljalce in razglasil razstavo za odprto.

Nato je v imenu kluba in razstavljalcev predsednik prof. Stane Kregar izrekel zahvalo za udeležbo, se posebno zahvalil prof. dr. Sijancu in strokovnemu učitelju V. Romu, ki je poskrbel, da se je priredila ta razstava. V nadaljnjih svojih izjavah je poudaril važnost, naloge in pomen umetnosti za dviganje narodne samozvesti, ki mora umeti in se zavedati, kje in do kod sega njegov življenjski prostor.

S tem je bila razstava odprta in navzočim so si z velikim zanimanjem ogledali dela ob ločevanju samih avtorjev. Posebno zanimanje je vladalo za Kregarjevo veliko kompozicijo »Žena s kozarci« in »Mira na morskobali«, a tudi novejša veliko delo »Sonata« in druge v barvi in kompoziciji zelo zanimive njegove slike. Pozornost so vzbujali dalje Sedejevi portreti njegove družine in kompozicije, kakor »Cirkus«, odlične »Kopalke« in »Perice«.

Razstavljena plastika zelo poživlja razstavo, posebno velika dela, tako Kalinova »Speča deklica« in »Torzo« ter Putrihova »Samota« in »Torzo«. Oba imata tudi nekaj odličnih portretov, n. pr. »Moj oče« — Kalin, »Beba« — Putrih.

Razstava nudi v celoti silno zanimiv prikaz sodobnega slikarskega stremljenja in pomeni tudi z ozirom na to, da se nam z njo v Celju predstavljajo prvi strnjeno njegovi najvidnejši in najmočnejši glasniki, kulturni dogodek velikega pomena. Priporočamo, da si naše občinstvo razstavo ogleda in upamo, da bo nekaj odličnih del te razstave tudi ostalo v našem Celju.

k Rimski koreografski ravnatelj Jugoslovan. Kakor poročajo zagrebške »Novosti«, je Aurelio Milloss, koreografski ravnatelj Kraljevske opere v Rimu, Banačan Zlatko Miloš, sin lekarnarja iz Uzdina pri Petrogradu. Miloš je najprej studiral farmacijo, ker je oče hotel, da prevzame za njim lekarno, toda opustil je studij farmacije in se posvetil baletu. V kratkem času je dosegel izredne uspehe in sedanje visoko mesto v italijanski kraljevski operi v Rimu.

k Hoffillerjev znanstveni zbornik. Te dni je izšel ob priliki šestdesetletnice ravnatelja Arheološkega muzeja v Zagrebu, prof. dr. Viktorja Hoffillerja, člana Jugoslavenske akademije znanosti in umetnosti, poseben mednarodni znanstveni zbornik v okviru »Vjesnika hrvatskega arheološkega društva«. Zbornik obsega 552 strani in 67 tabel. Med sodelovalci so tudi znani svetovni arheologi raznih narodov. Od Slovencev so zastopani s svojimi prispevki Rajko Ložar, Josip Mal, Viktor Skrabar in France Stele.

Gospodarske vesti

1 in pol milijarde prometa na vsak poslovni dan
je imela lani Poštna hranilnica

Poštna hranilnica je imela v lanskem letu 114,3 milijonov din čistega dobička, ki se je povečal za 35,6 milijonov, kosmatni dobiček pa je bil 182,4 milijonov ter se je povečal za 31,4 milijonov. Presežek čistega dobička nad kosmatim je omogočilo zmanjšanje izdatkov, ki so se zmanjšali za 4,3 milijonov na 68,1 milijonov din. Režijski stroški so narasli za 4,7 milijona din. Hranilne vloge so lani padle za 97 milijonov ter so znašale 926 milijonov din. Padajo že od 1. 1938. ko

so dosegle najvišjo točko: 1285 milijonov din. Promet s čeki pa se je dvignil od 101 milijarde din na 134,8 milijard din. Čekovne vloge so narasle od 2023 milij. na 3344 milij. din. Zaradi zmanjšanja hranilnih vlog in samo naraščanja ček. vlog, za katere se ne plačujejo obresti, so se zmanjšali tudi izdatki. Število vlagateljcev je znašalo 574.000 ter se je dvignilo za 12.500. Odobreni krediti, ki jih je bilo 52, so znašali 1189 milijonov din, odplačanih pa je bilo 28 kreditov za

426 milijonov din. Stanje kreditov koncem leta je bilo 2089 milijonov. V gotovini in državnih bonih je bilo pri Nar. banki 911 milijonov din, rezervni in drugi skladi pa so znašali 277 milijonov din. Bilančna vsota se je dvignila od 3317 na 4634 milijonov din. PH je nakupila lani za 111 milijonov din drž. papirjev. Skupni promet se je dvignil na 455.087.103.066 ali povprečno vsak poslovni dan din 1.516.957.010.

Delež Hrvatske pri državnih fondih

Izdana je bila uredba o prenosu odgovarjajočega dela državnih fondov na banovino Hrvatske, ki je bil predviden s točko 3. čl. 3 uredbе o banovini Hrvatske. Uredba določa prenos fondov pravosodnega, prosvetnega, kmetijskega, gradbenega, finančnega ministristva ter ministristev za trgovino in industrijo, za socialno politiko, za gozdove in rudnike in

ministristva za ljudsko telesno vzgojo. Prenos fondov se ne nanaša torej samo na resore, ki niso prešli v pristojnost banovine Hrvatske. Fondi so večinoma razdeljeni po odstotku 29. Z naknadnimi uredbami bo rešeno še vprašanje fondov, ki so ostali še sporni. Za podlago pri razdeljevanju fondov je vzeto stanje od 31. VIII. 1939.

Nadzorstvo nad karteli

Po slični uredbi za področje banovine Hrvatske, o kateri smo svoječasno že poročali, so izdana sedaj tudi navodila ministristva trgovine in industrije o evidenci zaloga, proizvodnje, prodaje in cen karteliranega blaga. Zaradi evidence so dolžna vsa kartelirana podjetja dostavljati ministristvu trgovine in industrije mesečna poročila o zalogi začetkom meseca, proizvedeno količino tekom meseca,

brutto fakturno vrednost, dodatke prodajni ceni, odbitek od prodajne cene, neto fakturno vrednost, prodajno ceno po ceniku, povprečno brutto in netto ceno in podobno. Podatke je treba dostavljati posebej za vsak kartelirani proizvod. Obrazce za prijave predpiše trgovinsko ministristvo, ki je izdalo tudi o prijavah natančnejša navodila.

IZVOZ DRV. OGLJA IN OREHOVINE

Kontingent za izvoz 500 vagonov orehovih panjev v klirinške države je izrabljen in novih dovoljenj ne bo, dokler ne bo izdan pravilnik o pogoditvi golčav in izvozu orehovega lesa in dokler ne bodo predpisani v soglasju s pravilnikom pogoji za vlaganje prošenj za izvoz orehovih panjev. — Tretjina kontingentov lesnega oglja za izvoz v Švico je v celoti izčrpana in se prošnje za izvoz oglja v Švico ne bodo več sprejemale na račun prve tranše. Izvoz se bo po drugi tranši začel v juniju in se bo reševanje prošenj, ki bi med tem časom prispele na ravnateljstvo za zunanjo trgovino, odložilo do maja tega leta. — Izvozniki drv, ki jih nameravajo izvažati v Švico v okviru in po določbah sporazuma s Švico od 3. dec. lanskega leta, naj do 15. febr. vključno pošljejo ravnateljstvu prošnje, da se jim izda izvezno

dovoljenje za izvoz 5000 vagonov na račun prve tranše.

STANJE KLIRINGOV 31. JAN. 1941

Klirinški dolg v Nemčiji se je zmanjšal od 61,75 na 58,88 milijona mark. Narasel pa je dolg v Italiji ter znaša 21,6 milij. din. Dolg Češkomoravskemu protektoratu se je dvignil od 60,4 na 63,3 milij. Kč. nekoliko se je dvignil tudi dolg Slovaški od 29,7 na 30,1 milij. Ks. Dolg Madžarski je narasel od 80,6 na 86,6 milij. din, padel pa je klirinški dolg Turčiji od 8,4 na 8,1.

g Svoje prihranke lahko izseljenci v Nemčiji pošiljajo domov preko „Putnika“, podružnice v Berlinu. To velja za presežke, ki so ostali v Nemčiji izven vsote mesečnih 60 mark, ki so jih lani lahko pošiljali domov. Tozadevne vloge morajo poslati preko svojih nemških delodajalcev ter navesti predvsem podatke o zaslužku in denarju, ki so ga lani že poslali v do-

movino. Podružnica „Putnika“ v Berlinu nato pošlje svoj predlog Devizni centrali (Devizienstelle) v Berlinu, ki dovoljuje pošiljanje denarja v Jugoslavijo.

g Novi telefonski imenik je izšel za področje dravske banovine. Dobi se pri vsaki pošti, posamezen izvod po 13 din.

g Lastniki starih kovancev se opozarjajo, da morajo zamenjati stare kovance po 0,50. 1 in 2 din najkasneje do vstevši 16. febr., srebrnike po 10 din pa do 28. febr. pri blagajnah Nar. banke ali pri državnih finančnih ustanovah.

g Svobodni promet s petrolejem napovedujejo in sicer takoj, ko prispe prvi transport petroleja iz Romunije, ki ga sedaj ovira zamrzjena Donava.

g Akcijski odbor Feniksovih zavarovalcev v Zagrebu sporoča vsem zavarovalcem, ki so položili svoje police pri njem, da naj z dopisnico zahtevajo polico nazaj, označijo pa naj tudi redno številko police, pod katero je bila polica prejeta, nadalje naj navedejo višino zavarovanja in točni naslov zavarovalca. Zavarovalci, ki so svoje zavarovalne police položili pri Jugoslovenski združeni banki, Zagreb, naj pošljejo potrdilo o prejemu. Police se bodo vračale izključno po pošti na povratni receptis in ni treba ponje hoditi osebno. — Akcijski odbor Feniksovih zavarovalcev, Zagreb, Djordjevičeva 5.

NOVI KARTELI

31. decembra lanske leto je bilo izbranih pet kartelov, katerim so s tem dnem potekle pogodbe: Mednarodni kartel očne kisline, mednarodni kartel za suho destilacijo lesa, Kartel za težke železne konstrukcije ter še kartel za nogavice in kisik. Na razid mednarodnih kartelov je vplivalo vojno stanje, na razid ostalih pa manjša konkurenca iz tujine. Pred nekaj dnevi pa so bili spet registrirani novi karteli. Tako je bil na pr. registriran Kartel emajliranih kadi iz železne pločevine. V njem so včlanjeni Osiječka livarna in tovarna strojev d. d., Vojvodinska livarna d. d. Novi Sad, Gusemalie Sindikat G. m. b. H., Berlin. Domači proizvajalci, člani kartela, so se odrekli izvoza v tujino, kartel pa se solidarno trudi za izenačenje cen v naši državi.

VSA NAKAZILA IN VSE DOPISE ZA RADI NAROČNINE NAJ DOPISNIKI POŠILJAJO UPRAVI „VEČERNIKA“ TOČNO Z NASLOVOM PRAVEGA NAROČNIKA. NE PA Z NASLOVOM KO GA DRUGEGA, KER SICER LAHKO NASTANEJO PRI VPISOVANJU NETOČNOSTI IN PRI POŠILJANJU LISTA NELJUBE POMOTE.

Drobne novice

g Pogreba umrlega božarskega poslanika na našem dvoru dr. Stojila Stojilova so se udeležili zastopnik kralja, diplomatski zbor, višji uradniki našega zunanjega ministristva ter številni zastopniki jugoslovansko-bolgarske lige. Na krsti je zbuja pozornost venec kneza namestnika. Truplo so prepeljali s posebnim vlakom v Sofijo.

g Velike zamude imajo parniki, ki prihajajo v naša pristanišča zaradi „jugovine“, ki razsaja z vso silo.

g Zrtve eksplozije mine, ki se je pripetila pri Budvi, 14 letna deklica Mila Marić je umrla v kotorski vojni bolnišnici. Njen oče je, kot smo že poročali, podlegel poškodbam že pred dnevi.

g Novo kopališče na Bačevicah v Splitu bodo zgradili še letos. Gradi se od leta 1938.

g Ciganski ples so priredili novosadski cigani za svoje goste in za sebe.

g Z dinamitom so zažgali dve hiši neznanca kmeti iz Planine pri Krupnju.

g Zveza grafičnih delavcev Jugoslavije bo letos proslavila 20 letnico obstoja.

g 120 letnico Strassmayerjevega rojstva so na Hrvatskem svečano proslavljali.

g Aparat za avtomatično registriranje strojevodnje pazljivosti na lokomotivah je iznašel Branko Miletić, višji svetnik generalne direkcije drž. železnice.

g Radijski pevec hoče postati 12 letni Izet Nuhodžić, ki že nekoliko let s svojim lepim glasom in pesmijo zbuja pozornost v Beranah. Sedaj poje po gostilnah in ulicah.

g Stekla mačka je obgrizla 27 oseb v Podujevem. Zival so ubili, ljudi pa spravili v bolnišnico.

g Tihotapeci na Reki so bili obsojeni na več mesecev zapora in denarne kazni. Vrednost iztihotapljenih valut in zlata činijo na 3 milijone lir.

Radio

Cetrtek, 6. februarja

Ljubljana: 12. „Iz Mozartovega kraljevstva“ (pl.); 13.02 Magistrov trio; 17.30 Ro; 19.50 deset minut zabave; 20. pevsko društvo „Grafika“; 20.45 Ro. — Beograd: 13. španske pesmi poje ga. B. Bojović; 18.35 plesna gl.; 20. zabavna oddaja; 22. revski koncert Anite Mezetove; 22.50 plesna gl. — Zagreb: ruske pesmi; 20.30 Lhotka, suita iz baleta „Hudič na vasi“; — Praga: 15. plesni napravi; 16.45 veseli napravi; 18.20 lahka gl.; 20. Verdijevo Requiem. — Sofia: 12.50; 17.30; 19.50 in 21.15 lahka in plesna glasba; 20. simfonični koncert. — Ankara: 20. lahka gl.; 20.45 turška gl.; 23.45 plesna glasba. — Anglija: 18.15 in 19.20 solisti in zabavna ter plesna glasba; 21.15 pisan koncert; 23.15 plesna glasba. — Bern: 12.40 filmski slagerji; 19.25 W. A. Mozartova „Carobna pišča“. — Frankfurt: 16.15 zvočna igra ali solisti, 17. zabavna gl. — Nemške postaje: 13.45, 18.20 in 21.15 zabavna glasba; 23.15 lahka glasba.

W. E. BARTHELL:

ŽENA V DŽUNGLI

Ekstotični roman iz INDIJE

„Mahatma!“

Val množice je planil šumno bliže. Beata in Mawasa z njim. Ljudje so se spotikali — opotekali — govorili... Drzen Mawasin skok je potegnil Beato v višino... Tesno ob stopnicah, na katerih je stal mož, v varnem kotu ob strani, sta se zgrudili ženi na kolena.

„Mahatma!“

Teško dihač stala se naslonila na zid. Pred njunimi očmi so se delali koloburji. Hipoma je zamrl hrup, kakor da bi se brezštevilna množica pogreznila. Še je plaval zadnji krik po zraku — potem nič — samo neslišen šepet — samo prisluskujoči, vroči obrazi — samo čakajoča napetost.

Kajti mož na stopnicah je bil Mahatma.

Prebujena od nenadne tilote je odprla Beata oči. Videla je pred seboj nepregledno, prisluskujočo, hrepenečo množico. Čisto spredaj na stopnicah, na katerih skrajnem robu je čepela ona — tam je stal Mahatma.

Beata je vedela, da je to Mahatma. Poznala je njegov obraz.

Ko je bila prvikrat čula njegovo ime, je zazvenela v njej neka čudovita harmonija. Iz valujočih oblakov se je dvi-

gnil za trenutek temen, častitljiv, z belimi lasmi in belo brado obkrožen obraz. Zdel se ji je kakor sen — kakor igra fantazije.

Zdaj je vedela: nisem ga sanjala — videla sem ga, kakor Charamana Bhuto. Mahatma je dvignil roke. Dve beli, blagoslovljajoči človeški roki, polni ponižnosti.

Pogled njegovih globokih, trpečih oči je plaval nad njimi, ki so ga iskali.

In tedaj je zazvenel njegov glas. Ne glasno, ne tiho — vsakdo ga je slišal — kajti po vsakem stavku je premočnil, in najbližji so prenašali njegove besede šepetajoče v srca najdaljših romarjev — tako da se ni izgubil noben dihanje njegovih ust.

„Bratje!... Svoboden sem!... Zopet imam svoje delo... Svoje delo za vas! Ne jemljite mi mojega časa — ne jemljite mi vašega časa!... Pojdite, prosim vas — vsakdo na svoje delo! — Zahvalite se z menoj svojemu bogu — potem mu služite in svobodni naše dežele, našega ljudstva... Očistite svoje najskritejše misli... Kajti vedite: Kar mislite, to morate delati, kar delate, morate nositi, kar nosite, to morate očistiti!... Mi nosimo hlapčevstvo, da bi se očistili za

40 svobodo... Vsak posamezen od vas — in vsi skupaj kot celota... Iz misli, dejanja in očistitve raste svoboda!“

Zopet je dvignil blagoslovljajoče roke. Dobroten poslovljiv pozdrav. In obrnil se je — in šel.

Nihče ni sledil. Tako globoko je koreninilo spoštovanje pred njim. Nihče ni ničesar zahteval, nihče silil v hišo. Kakor eno samo telo je odvalovala množica nazaj.

Beata je ostala polna globokega strmenja. Ni poslušala donenja in šumenja brezštevilnih nog. Nepremično je zrla na zaprta vrata seraila. Tudi ni videla, da so z osamljenega trga dvignili ranjene in mrtve.

Enega so nesli čisto tik mimo nje...

To je bil morilec Ali Sindhi, čigar okrvavljen obraz je togo strmel proti nebu.

Z ostalimi je stal sredi množice, pijan od sreče, da je blizu Mahatme. Končno je bil vzvišeni prost...

Njegov pogled se ni umaknil z dobrohotnega obličja.

Tedaj se je zdrznil. Pri Mahatmi — le nekaj seglajev proč — je videl ženo umorjenega — Beato. V tem trenutku je našel oba, ki bi ga mogla osvoboditi njegove krivde.

Grgrajoči krik se mu je utrgal — rnil se je naprej — ni se oziral na nevoljo drugih — spotikal se je — opotekal — dvigal. Ni videl, kako so se vsi obrnili, da bi prisluskovali Mahatmi... slepo je skočil kvišku... se spotaknil... padel!

Tisoči in tisoči nog so ga polodili do smrti.

Tako se je spokoril morilec Ali Sindhi. Mrtvega so ga nosili mimo ljudi, ki jih je v življenju zaman iskal.

Še vedno je sedela Beata na stopnicah seraila Khursu.

Iz vrta so dehtele cvetoče rože. Po ulicah so usihali tokovi ljudi in življenje je dobivalo spet običajni izraz.

Tu je tolkel čevljar po podplatih, tam je izobešal trgovec svoje sadje.

Mawasa je molče čakala ob strani.

Gospodarica premišljuje — in pred razmišljanjem je imelo dekle iz Dake velik strah.

Beata je premišljevala... Prevzeta od krika ljudstva k svojemu voditelju, prevzeta od veličine Mahatme in njegovega trpljenja: tako se je merila ob dogajanju sveta, in dogajanje sveta je merila ob polnosti svojega doživljanja.

On je največji na teh tleh — si je mislila. On prenočuje v tej hiši med revnimi in potrebnimi, ki si ne morejo plačati nobenih drugih ležišč.

Beata je upirala oči na vrata zavetišča, kakor bi želela, da bi stopila izza njih Mahatma — toda prihajali so samo tuji in šli, ne da bi se ozirali po njej.

On je največji na teh tleh, si je mislila — in govori kakor ljubeči oče. Nobene besede prekletstva ni našel za hlapčevstvo, ki so mu ga naložili — veselil se je — da je zopet našel svoje delo... ljubi ljudi...

Novice

Vzroki sladkorne bolezni v otroški dobi

Infekcijske bolezni imajo pogosto za posledico sladkorno bolezen — V večini primerov zbolijo deklice

Dr. A. A. piše o S. Steffenonijevi razpravi o »Vzrokih sladkornih bolezni v otroški dobi« v zadnjem »Zdravniškem vestniku« med drugim tudi to-le:

Sladkorna bolezen ima pri otrocih svoje značilnosti v poteku, zdravljenju in v prognozi, ki jo ločijo od sladkorne bolezni odraslih. Število primerov sladkorne bolezni raste vzporedno s starostjo. Joslin trdi, da je frekvenca sladkorne bolezni pri ljudeh starih nad 40 let 15-krat večja kakor pri ljudeh, ki so mlajši od 40 let, in dosega svoj višek v šestem desetletju. Bolezen se pojavlja v otroški dobi in narašča pri otrocih vzporedno s starostjo. Pri otrocih se lahko pojavi sladkorna bolezen v vsaki dobi. Pri dojenčkih jo opažamo sicer v redkih primerih, v otroški dobi pa je najčešča med 6. in 8. letom in v 13. letu.

Znanstveniki so si edini v tem, da obolijo v večini primerov za sladkorno boleznijo deklice. Ta pojav so prenesli tudi v mladeniško dobo in v prva desetletja odrasle dobe. Tudi je splošno priznan vpliv dednosti sladkorne bolezni pri otrocih. Zlasti je pogosta sladkorna bolezen pri otrocih iz konsangviničnih zakonov, pri katerih se bolezen pojavlja v sledečih rodovih v vedno mlajši

dobi življenja. Pri diabetičnih otrocih se pojavijo tudi prirojene iznakaženosti: na ušesih, pritlikavost, itd.

Sladkorno bolni otroci se primeroma zelo zgodaj duševno razvijajo, rastejo jako hitro, medtem ko debelost nima pri otrocih za razliko od sladkorne bolezni pri starejših ljudeh nikakega vpliva. Pri drugih rasah je sladkorna bolezen mnogo manj pogosta kakor pri beli rasi. Znano je, da je mnogo manj diabetesa med Židi, pri čemer moramo vzeti za vzrok poleg rasne dispozicije tudi zako-

ne med sorodniki in pa tendenco Židov napram debelosti.

Kot vzroke sladkorne bolezni lahko opazujemo tudi različne infekcijske bolezni: influenco, davico, pljučnico, škrlatinko, ošpice itd. Ni pa treba, da bi bila infekcija le postranski sovzrok, ki le sproži diabetes pri otroku. Sladkorna bolezen se pojavi pri otrocih tudi po cepitvi proti kozam. Tudi kronične afekcije trebušnih organov imajo večkrat za posledico sladkorno obolenje. Prav tako se lahko pojavi ta bolezen po tifusu.

Tragična smrt hrvatskega književnika Iva Kozarčanina

Mariborska in ljubljanska javnost se še spominja nadvse uspelega nastopa hrvatskih književnikov v preteklem letu, na katerem je recitiral iz svojih del tudi književnik in novinar Ivo Kozarčanin.

Sedaj je prispela iz Zagreba žalostna vest o njegovi tragični smrti. Kozarčanin je izgubil življenje v noči na torek. Obiati so takoj odredile predpisano preiskavo, vendar pa je že vnaprej izključeno kakršno koli dejanje političnega značaja ali maščevanja.

Ivo Kozarčanin spada med najplodnejše

hrvatske pisatelje mlajše generacije. Doslej je objavil dva romana, dve knjigi novel, dve knjigi pesmi in celo vrsto kulturnih sestavkov v raznih književnih časopisih. Bil je tudi sotrudnik »Hrvatskega dnevnika«.

Ob priliki pisateljeve tragične smrti so izobesili na uredništvu in upravi »Hrvatskega dnevnika« ter na poslopih Društva hrvatskih književnikov in Novinarskega doma. Kozarčaninu so sneli posmrtno masko, pogreb pa bo eskrbelo Društvo hrvatskih književnikov.

Ali je »Durmitorjeva« posadka živa?

DOSLEJ SE JE JAVIL ŽE ČETRTI MORNAR IZ ITALIJANSKE SOMALIJE

Poročali smo že, da še doslej ni znana usoda našega trgovskega parnika »Durmitor«. Ker pa so se doslej oglašili že štirje mornarji z »Durmitorja«, sklepajo, da se je posadka v celoti ali vsaj delno rešila. Zanimivo je, da so vsi poslali sporočila iz Italijanske Somalije. Neki mornar je celo pripisal, da naj mu pišejo starši na označeni naslov v Italijanski Somaliji s pristavkom »s/Durmitor«. Po

tem bi se dalo sklepati, da je tudi parnik rešen in da je skupno s posadko v omenjeni italijanski koloniji v Afriki.

Kakor poroča list »Mornar«, je naš parnik »Durmitor« zasidran v italijanski luki Kismaja v Somaliji. Italijanske oblasti so ga rekvirirale. Parnik ni poškodovan in je tudi njegova posadka živa ter zdrava.

Ljubljana

Delovanje ljubljanskega Sokola

V ponedeljek zvečer je bil v Narodnem domu 73. občni zbor najstarejšega matičnega društva jugoslovanskega sokolstva ljubljanskega Sokola. Zborovanje je vodil starosta J. Jazbec, ki je uvodoma pozdravil zastopnike župe in ostalih društev. Po bodrilnih besedah na prisotne in pozivu k še večji delavnosti in čuječnosti pri delu za sokolstvo in domovino, je dal v debato posamezna poročila funkcionarjev, ki so bila objavljena v društvenem vestniku. Poročila so bila soglasno sprejeta. O veliki delavnosti društva v minulih poslovnih dobi je napisal vzorno poročilo tajnik Fr. Ahčin.

izpopolnil pa so njegovo poročilo še referati načelnikstva, zdravniškega odseka, odseka za novi društveni dom ter poročila o socialnem delu in o delovanju naraščajškega lista »Sokolska mladina«. Pri tem je omeniti veliko število članstva, ki ga je vsega 1779, od tega je članov 959, članic 353, naraščajca 109, naraščajnice 108, moške dece 140 in ženske dece 110. Pri volitvah so ponovno izvolili staro upravo z Jazbecem na čelu. Pri slučajnostih je bilo sprejetih nekaj predlogov, občni zbor pa se je zaključil s sokolsko himno »Le naprej...«

Kino Sloga, Ljubljana, tel. 2730

predvaja od 5.—7. februarja film

Vitez arene (KID GALAHAD)

Film, v katerem se prikazuje veleumestna morala, ki ustvarja nove zakone in nove ljudi... film, ki nam predstavlja usodo onih malih poštenih pa tudi zlih ljudi, ki tekom enega dneva izgubljajo milijone in postavljajo svoje življenje na kocko.

V glavni vlogi: BETTE DAVIS, EDW. G. ROBINSON, WAYNE MORRIS.

Predstave dnevno ob 16., 19. in 21. uri.

Male oglase sprejema uprava »Večernika« v Ljubljani. Frančiškanska ulica 6. Telefon 46-91.

a Ljubljansko gledališče. V drami danes »Othello«. Red B. V operi »Salska kraljica«. Red sreda. Gostuje tenorist Josip Gostič.

a Koncert z Verdijevim Requiemom v korist zimske pomoči bodo ponovili kot ljudski koncert pri znižanih cenah v nedeljo 9. t. m. dopoldne v Unionski dvorani.

Kino

KINO UNION. Tel. 22-21. Danko Pišta. Muzikalni večer v gl. v. Javor Pal.

KINO SLOGA. Tel. 27-30. Vitez arene.

Premiera: E. G. Robinson, Bette Davis.

KINO MATICA. Tel. 22-11. Čarovnik iz Oz.

Glasbeni tehnikolor-film iz kraljestva pravljice. Judy Garland, Frank Morgan.

PRENOVLJENA CERKEV V STRIGOVI

Nedavno je bila v Strigovi blagoslovitev prenovljene župne cerkve. Svečano so jo prisostvovali tudi zagrebški nadškof dr. Stepinac. Cerkev je nanovo pre-

slikana, kar je izvršil mariborski akademski cerkveni slikar g. Franjo Horvat st., ki je naslikal tudi 32 novih fresk (skupin). Navzoči hrvatski konservatorji in umetniki so se zelo pohvalno izrazili nad umetniškim delom našega domačega umetnika, ki je znan širom naše domovine.

PET MORNARJEV SE JE REŠILO

s potopljenega italijanskega vlačilca »Urša«, ki ga je torpedirala pri Lastovu neka tuja podmornica. V rešilnem čolnu so rešeni mornarji dolgo blodili po morju in se jim je končno le posrečilo priti do Vele Luke, kjer so pokopali svojega mrtvega tovariša. Mornarje so spravili v splitsko bolnišnico.

o Svojevrsen rekord so dosegli prebivalci vasi Lončarovi, kjer je komaj 235 duš. Ti so dobili lani 226 pozivov na sodišče. Tako je bil vsak odrasel prebivalec vsaj dvakrat na sodnji.

Celje

c Ljudsko vseučilišče. Drevi ob 20. bo predaval v ciklusu zdravstvenih predavanj zdravnik dr. Marijan Bregant iz Celja o temi »Vojne rane in poškodbe« jutri pa primarij dr. Pehani iz Celja o temi »Splav in njega nevarnosti«.

c Smučarski zlet v Celje. Z ozirom na razna povpraševanja o izvedbi 1. zleta slov. smučarjev v Celje sporočamo vsem, da se bo zlet vršil. V noči od ponedeljka in v torek je zapadlo v Celju in okolici na staro podlago 25 cm novega snega. Danes je prišla v Delavski zbornici poslovati zletna pisarna, kjer se dobijo vsa potrebila.

c Pod lovorni avto je skočila v samomorilnem namenu na Kralja Petra cesti 28 letna A. G. Zadnji trenutek so jo rešili, da je odnesla samo nekaj prask.

c Na daljši dopust je odšel dosedanj predstojnik mestne policije g. Anton Uršič. Nadomestuje ga g. Kukovič, komisar pri upravi policije v Ljubljani.

c Podmladek Rdečega križa na drž. dvo-razredni trgovski šoli v Celju je z nabitno akcijo za zimsko pomoč nabral 13 tisoč 480 din in uporabil ta znesek za obdaritev siromašnih učencev in učenk.

c Male oglase oddajate v upravi »Večernika« v Celju. Prebrunova 3. Tam se sprejemajo tudi novi naročniki.

c Šahovski klub Gaberje je igral v Soštanju prijateljsko tekmo s Šah. klubom Soštanj. Zmagal je s 5½ proti 1½.

c Redni klubov turnir se prične jutri. Prijave se sprejemajo v klubovi pisarni.

c Pogreb v Sumadiji ponesrečenega Celjane Jožeta Sparhaka bo jutri ob 16. na mestnem pokopališču v Celju.

o V hrastniški steklarni je plamen hudo opekel 16 letnemu delavcu Branku Medvedu obraz in vrat. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Plačujte naročnino za »Večernik« brez opominov!

Opominjanje naročnikov za redno plačevanje naročnine povzroča razmeroma jako mnogo dela in stroškov. Odlučili smo se, da toliko težave in izdatke radi nerednosti nekaterih naročnikov ne vsak način odpravimo. Zato opozarjamo cenj. naročnike, da bomo v bodoče vsak opomin nerednim plačnikom naročnine zaračunali po din 10.— ter ta znesek pristeli zaostali naročnini. V današnjih časih ni drugače mogoče, če celo ne dnevnik, ki je — brez pretiravanja — razmeroma najcenejši list na svetu.

Naročnino je treba praviloma plačevati vnaprej, najkasneje pa do 8. v mesecu za tekoči mesec. Točno plačevanje naročnine ni samo v interesu lista, marveč je tudi v prid naročnikom samim, ker je točno plačevanje naročnine pogoj za veljavnost zavarovanja za primere smrtne nezgode za din 10.000.—, za kateri znesek so samo redni plačniki naročnine za »VEČERNIK« zavarovani s posebno polico. Zato prosimo in pozivamo cenj. naročnike:

Plačujte naročnino za »VEČERNIK« brez opominov!

Uprava »VEČERNIKA«, Maribor, Kopališka 6.

o Iz državne službe. Premješena je učiteljica Marija Span iz Velenja na Vrnsko. Za pristava je postavljen politično upravni pripravnik Henrik Čamernik v Dolnji Lendavi.

o Učiteljsko ljutomerskega okraja bo zborovalo v soboto 8. februarja v šoli v Ljutomeru.

o Elektrifikacija vasi Studenec pri Sevnici bodo izvedli še letos. V teku so pogajanja za nakup kostanjnih drogov, ki jih potrebujejo pri elektrifikacijskih delih.

o Pasja steklina se je pojavila tudi v Čaležu in Arčičah v brežiškem okraju. Stekli psi so ugriznili več ljudi. Strogi varnostni ukrepi bodo poskrbeli, da se nevarnost odpravi.

Plui

p V »Ljudski univerzi« bo predaval v petek 7. t. m. ob 20. g. docent dr. Tone Trstenjak o temi »Človek in vojna«.

p Učni uspehi na plujski gimnaziji. Tudi na plujski gimnaziji uspehi v prvi polovici polletja niso preveč zadovoljivi. Vzrok temu je iskati predvsem v neurjenih razmerah, ki zelo ovirajo študij. Gimnazija šteje 487 dijakov in dijakinj, od katerih je izdelalo 277 (56,88 odst.), padlo pa 209 (42,92 odst.), odpustili so jih 9, neocenjen je ostal 1.

p Potrošnja alkoholnih pijač. Na področju finančne kontrole v Pljuju so lani popili po gostilnah 2910,96 hl vina (v l. 1939: 2930,94 hl); 1570,16 hl piva (877 hl); 70,37 hl žganja (81,48 hl). Trgovci so prodali v zaprtih steklenicah 5,02 hl vina in 35,28 hl žganja. Veletrgovci z vinom na debelo so prodali vina 5532,33 hl in žganja 183,86 hl. Na področju mesta so leta 1940 popili 2106 hl vina (v l. 1939: 2050 hl); 958 hl piva (748 hl); 49 hl žganja (20 hl) in 24 hl likerja in ruma (12 hl). Ostalo področje plujkega okraja pa zavzemata večidel finančni kontrolni v Leskovcu v Hal. in na Plujski gori.

p Zvočni kino Pluj predvaja danes in jutri »Odpadnik«. Podvigi indijanskega poglavarja s tisoči Indijancev. Predstava v četrtek bo v korist zimske pomoči.

Tuja podmornica lovila italijansko ladjo

Blizu Budve je neznana podmornica lovila italijansko motorno ladjo »Asteria«, ki je bila natovljena s tovornimi avtomobili. Ladja je plula tik naše obale, blizu Petrovca pa jo je dohitela tuja podmornica, ki je izstrelila nanjo torpeda. Švignil je mimo ladje. Tudi drugi tor-

pedo je zgrešil cilj. Nato je kapitan italijanske ladje zapovedal vožnjo s polno paro proti obali, kjer je nasel na morske čeri. »Asteria« pa se ni močno poškodovala, ker je kmalu nadaljevala plovbo in se ustavila v Baru.

Delovanje šolske kuhinje na trboveljski meščanski šoli

Že leta 1935, je bila po prizadevanju ravnatelja g. Osterca Antona uspostavljena na meščanski šoli v Trbovljah šolska kuhinja. S pomočjo banske uprave, upravnega odbora meščanske šole, Vincencijeve konference in TPD ustanovljena kuhinja, je bila namenjena predvsem omi mladini, ki ob celodnevni pouku ni mogla zaradi oddaljenosti k obedu. Še časi, ki prihajajo, pa zadobiva ta ustanova vse širši pomen in je zato potrebna posebnega razumevanja in podpore širše javnosti. Medtem ko je doslej kuhinja opravljala le vlogo menze za

hrastniške, bevske in druge oddaljene učence, ki so za kosilo plačevali prav skromne zneske, razdeljuje letos 40 revnejšim učencem brezplačna kosila. Za ostale pa znaša cena kosila 3 din, kar je spričo obilnosti hrane, saj obsega kosilo 2 do 3 jedi s kruhom, prav zmerna cena. Kuhinjo vodi letos absolventka Krekove gospodinske šole Kosem Vida.

Kuhinja je letos uvedla tudi mlečno akcijo. 95 učencev prejema dnevno v glavnem odmoru po 2 dl mleka proti plačilu 70 par za obrok.

Zanimivosti

Francozi znajo potrpeti in čakati

Kaj je v Franciji doživel in slišal švicarski častnik

V švicarskem dnevniku »Basler Nachrichten« je neki švicarski častnik, ki je s posebnim dovoljenjem prepotoval vso sedanjo Francijo, objavil daljše pismo o vtisih, doživetjih in razgovorih v Franciji. Med drugim pravi:

ZAPORNICA PRED LYONOM

»Pri neki avtomobilski zapornici pri Lyonu so me spet ustavili, kakor povsod prej, kajti Francozi so sedaj močno previdni s tujci.

Mračen član »Gendarmerie Nationale« je zahteval moje listine. Obračal jih je in spet obračal, pridržal v svoji roki in bil očitno v zadregi. Na obrazu sem mu bral misel: »Tujec, torej skrajno sumljiva pojava. Tujce zbiramo v koncentracijskih taboriščih. Toda ta je Švicar in vse njegove listine so v najlepšem redu. Celo posebne listine. Mimo tega pa je treba upoštevati, da sedi v avtu, ki ima pariško značko. In kako se je temu Švicarju vendar posrečilo dobiti bencin, kajti v okolici Lyona ga niti na karte ne dobiš!« — Zadeva pri zapornici se je jela zapletati. V meni pa ni bilo niti malo volje, da bi nekaj ur preždel na policijski stražnici ter čakal na milost. Pogumno sem potegnil iz žepa vojo začajo in odločilno listino: častnikarsko legitimacijo s podpisom pariškega prefekta. Možaku je nekako zastala sapa: »Oprostite, razumeli me boste, pri nas je nadzorstvo izredno strogo.« In razumel sem ga, ter pognal motor.

»NE SMEMO BITI PESIMISTIČNI!«

V trgovini je pač kot je v tisočih in tisočih trgovinah. Človek vstopi in se znajde v takorekoč praznem prostoru. Na policah, omarah in v predalih je kaj malo blaga. Fodajalci in prodajalke postajajo po trgovinah kot voščene lutke. — Stvar je pravkar pošla, a je naročena! — mi pravijo z narejenim nasmeškom. — To se pravi, da ga ne bo več?! — »Ah, tako pesimistični pa le ne smemo biti,« me tolažijo brez posebne vneme. Če pa hočete priti stvari do jedra, je treba reči: »Da, ta blokada, saj še traja. To vam ni šala niti pravljica!« Vsi mi pripovedujejo o blokadi, a mislijo v resnici nekaj povsem drugega.

RAZOCARANI REPORTEKJI

Nemški reporterji, ki potujejo križem Francije, so nad Francozi silno razočarani. Vse povsod zastavljajo nešteta vprašanja, na katera pa ne dobijo odgovora ali pa silno banalne odgovore. Radi tega se jim zdi, da gre za slabo inteligence in univerzalnosti nekdanjih Galecov močno h koncu. Toda motijo se. Iz razganih stavkov in iz molka Francozov ne znajo čuti, jih ne znajo poslušati. Zakaj med gostim in krasnim besedičenjem propadlega režima in med govoricami naroda je namreč prevelika razlika.

DEMARKACIJSKA LINIJA

Sicer pa je v Franciji stvar, o kateri premišlujejo in pri kateri se v mislih mudijo ne nehoma prav vsi Francozi: demarkacijska linija med zasedenim in nezasedenim delom države. Ta linija ne reže samo dežele na

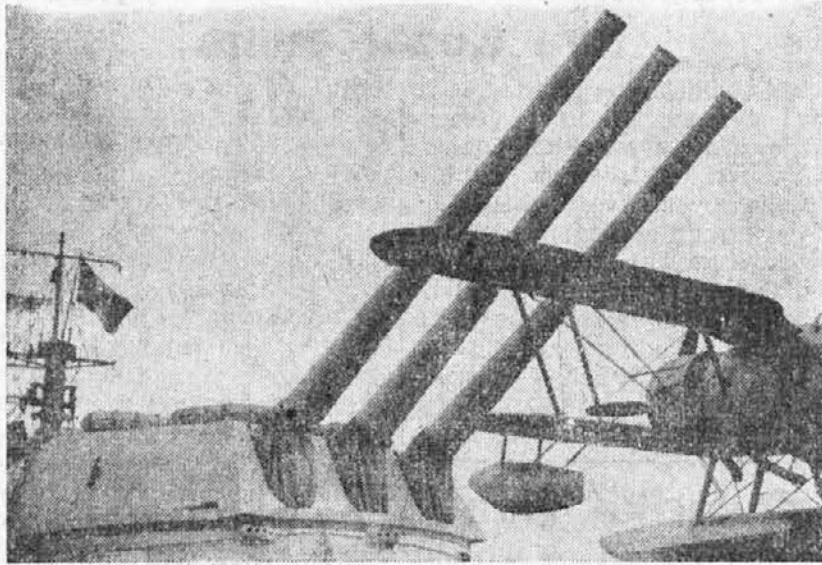
dvoje, ampak reže v dušo vsakega posameznika in boli kakor živa rana na živem telesu. Da so Nemci v deželi, da, to se da razumeti, to je pač vojna usoda. Da pa je dežela tako razdeljena, ne, tega ni mogoče razumeti, tem manj, ker Nemci v uniformah in v civilu stalno prebivajo in se gibajo tudi v nezasedenem delu. Demarkacijska linija je raztrgala poslovne vezi in družine. »Moja žena je v Pelfortu, v prepovedani zoni. Moj sin prebiva v Parizu. Moj najmlajši otrok je pri meni in noč za nočjo kliče po mami. Alors... vous comprenez? (Torej razumete?)«, mi je razlagal mož, ki s stoterimi drugimi spi v mesni tržnici na navadni slamnjaci, ali pa s sinčkom sedi

na njej in nemo bulji v tla. Ta »Alors... vous comprenez?« sem slišal ne stokrat, ampak tisočkrat. V njem so žalostne in resnično doživete povesi naših dni.

»KAJ MISLITE O ANGLEŽIH?«

»Kaj mislite o Angležih?« — »No, kar pač vsakdo misli!«. To je zares skop odgovor. Sicer pa ni težko reči, kaj »vsakdo« misli! — »Toda oni vam razbijajo oba mesta.« — »Saj drugače ne morejo, to je pač usodnost. V letih 1914 do 1918 smo morali mi delati prav isto v Belgiji.« — »Pa uničili so vam vaše ladje in zaprli dovoz.« — »Da,« odgovorijo mož in se pri prvih besedah smehlja, »da so

Vojna ladja v Sredozemskem morju

Zgodba o madžarskem izgubljenem sinu

DVAJSET LET JE POTREBOVAL DO SOSEDNJEGA PEKA

Pred več ko dvajsetimi leti, bilo je kmalu po končani svetovni vojni, je nekaka madžarska mati v Budimpešti poslala svojega sina k peku po kruhi. Dečko je sicer odšel iz hiše, a se ni več vrnil. V glavi so mu vrtele same pustolovščine. Srečno je utekel čez madžarske meje ter prišel po neštetihi pripetljajih v Ameriko, kjer je našel delo v nekem hotelu. Fant je bil bistre glave ter je naglo napredoval, dokler ni napravil prav čedne kariere. Ves ta čas pa njegovi starši na Madžarskem niso slišali o njem niti besede. Pred dvema tednoma je bila, kot že leta in leta, zbrana preostala družina v Budimpešti pri večerji. Nenadoma nekdo potrka. Vrata se odprejo in v izbo vstopi, kot bi se zadnjih dvajset let sploh nič ne bilo zgodilo, izgubljeni sin naravnost proti materi ter ji izroči hlebec kru-

ha, rekoč: »Mama, tukaj je kruh, po katerem si me poslala!« Mati je bila vsa iz sebe ter so se ji tdirle solze po licih, očeta pa svidenje v prvi mah ni kaj pridalo. Najprej je naredil izgubljenemu fantu primerno očetovsko pridigo, šele nato se je razveselil ter ga objel.

»ZELENO BOGASTVO«

Neki ameriški botanik je izračunal, da ima odrasla bukev, ki meri v premeru 75 cm, okoli 120.000 listov. Vendar pa se ta številka lahko skrije pred iglavci, ki imajo do 25 milijonov zelenih igel.

× Italijanski radio je ta teden uvedel v svoj redni program vsakodnevno »romunsko-romunsko« kulturnega sodelovanja. Uro je otvoril italijanski prosvetni minister Pavolini.

T. JOHNSON:

Posledica nasilne zaroke

Med Londonom in Birminghamom vozi vsak dan brzi vlak. Karie Masterfield, dekletje z najlepšimi očmi na svetu, kot so jo imenovali v londonskih krogih, je enkrat na teden potovala s tem vlakom na obisk k svoji sestri, ki je bila poročena v Birminghamu. Tako je bila na poti pred tremi tedni. Ko je vlak odrinil s postaje, je zadnji hip skočil na stopnice mlad mož in stopil naravnost v oddelek, kjer je samotno sedela Karie.

Prvih dvajset minut je bilo vse v najlepšem redu. Iznemajda pa je neznanec drzno pogledal v Karijine lepe oči in ji ponudil cigareto, kar pa je odklonila.

— O, my lady, ali ne kadite? Ali vam smem ponuditi bonbone?

— Hvala. Od tujcev ne sprejemam ničesar!

— Modro življenjsko načelo.

In neznanec si je zadovoljno prižgal cigareto.

— Saj res ne morete vedeti, s kom sedite v vlaku? Znani so mi slučajji, ko so neznanec ponudili zastrupljene bonbone, da bi potem mogli mirno opraviti svoj roparski posel. Midva se na priliko peljeva še celo uro, ne da bi se vlak medtem kaj ustavil.

Karie je krčevito stiskala časopis pred oči.

— V ostalem pa vendar ne veste, kaj je moja namera. Znabiti vas hočem ubiti? Pri teh besedah je neznanec segel v žep. Dekle je skočilo pokonci, pa se je znašla pred naperjeno revolversko cevjo.

— Zaslišna zavora je daleč, skoraj tri korake. Če pri prvem koraku utegnete biti mrtva. Če pa ostanete mirna in razsodna, se vam ne bo prav nič zgodilo.

— Ne... ne. Če že hočete moj nakit...

Neznanec zamahne z roko:

— Vaš nakit? Ne, nekaj drugega bi rad, mis Masterfield. V Cityju namreč kroži govoriča, da ste doslej hladno odbila vse prošilce in ženine.

— Kako si dovoljujete?...

— Joz? O, še kaj drugega. Zahtevam, da se ta hip z menoj zaročite.

— Smešno. To je vendar pravo nasilje, napad na mojo osebno svobodno voljo. Kaj takega lahko vedno zanikam.

— Seveda, — se je neznanec zasmeljal.

— Toda nikar ne pozabite na skandal, ki bi s tem utegnil nastati. Tole mi boste takoj podpisali. Stavil sem namreč s svojimi prijatelji, da se ob tem in tem času vrnem v London, razume se, z vami. Vse pa se dogaja radi maščevanja mojih prijateljev: Lamborna, Chestertona in Mansfielda. Ali me sedaj razumete? In verjemite mi, da bi se tudi uboja ne ustrašil...

— Ali bi se zares drznili?

— Da! Moj alihi je tako večje pripravljen, da bi mi nikoli ne mogli dokazati, da sem sploh bil v vlaku...

Karie je stresla ledena groza.

— Prav. Podpisala bom. S tem bom izpričala, da je bilo vse storjeno z mojo vednostjo, kajne?

In Karie z naglo kretnjo podpiše svoje ime.

— Toda že na prihodnji postaji bom mogla povedati...

— Lahko, — se je smehljat. — Toda vsi bodo verjeli meni, ko jim bom dokazal, da sva se nekaj malega sporekla, kot je pač običaj med zaročenci...

Melton je drugi dan zamen iskal v časopisju izjavo, da Karie razdira zaroko. Ko se je pravkar s tem ukvarjal v mislih, mu prijavi Karie. Sprejel jo je v knjižnici. Čim se je sluga odstranil, je Karie potegnila samokres.

poškodovali ladje, ki so jih Nemci vzel z naših rek, da bi se na njih peljali v Anglijo. To je vendar nekaj neizbežnega. Da so tam zaprti dovoz, to je tudi povsem razumljivo. Toda če ne bomo imeli ničesar več in to bodo Angleži prepričani, da nam Nemci ne bodo odvzeli, potem bodo gotovo kaj tustih skozi.

MARŠAL ISCE MOŽA, KI BO RESIL FRANCIJO

»Da videl sem maršala. Takole je stal, blizu mene kot zdajle vi. In gotovo ni bil nosnejši kot ste vi. Sicer pa niti ne vem, kdo ste. Toda, ko je stal maršal tako tik mene, da, to je bil moj najsrečnejši dan življenja. On pa, ne, on ni bil videti srečen. Vse, kar stori, stori zategadelj, da nas in našo domovino reši, pri čemer se sam žrtvuje. Vsega, kar stori, ne moremo razumeti, vemo pa, da hoče samo najboljše. Med njegovimi ministri niso vsi tako čisti rok kot je on. Toda poglavaj države se mora vendar angažirati, kajti on ni sam. Ščasoma pa bo gotovo našel prave močje.« — In kdor je bral uvod Louis Maetlina k apelu maršala, ta bi še dodal: »Ko je bila Colbertu poverjena naloga »organizirati« »Novo Francijo«, je štiri leta zamen iskal moža, ki bi bil sposoben »opraviti to težko delo. Slednjič je odkril Talona, ki je znan v zgodovini kot »Colbert iz Kanade«. Iskati je treba, v tem so težave.« — Francozi iz vseh vrs, in slojev so prepričani, da bo tudi maršal Petain našel moža, ki bo spet dvignil Francijo do slave in moči. Prepričani so o bodočnosti svoje domovine in o svoji notranji moči. In Francozi znajo zaupati v bodočnost in čakati,« tako zaključuje švicarski častnik svoje vtise, ki jih je dobil na potovanju po Franciji.

Iveri

Ako ti delo ne diši in nočeš delati, potem se moraš poniževati ali pa izvajati nasilja nad svojim bližnjim. — (Tolstoj)

Biti brez vsake želje, to je najvišja sreča. — (Rega Seca).

Siromaki so toliko na boljem, ker čisto niso krivi svojega siromaštva, dočim so bogataši vselej krivi svojega bogastva. — (Tolstoj).

— Kakšno vreme je zunaj?
— Kako naj ti povem, ko pa leži taka megla!

— Kako ste smešna, draga moja — se je zasmeljal. — Pozabila ste, da je bilo moje orožje prazno, dočim je vaše... Sicer pa mi povejte, s čim naj vam postrežem, draga moja?

— Dragi, od kdaj? Kolika drznost! — je planila Karie. — Zdajle boste nemudoma odšli z menoj, da se poročiva. Po tem odrineva za dva tedna. Seveda, na poročno potovanje, — mu je ironično dejala Karie. — V vašem iznakaženem značaju je le še ostala trohica gentlemstva, saj veste, da nikoli ne boste imeli pravice do tega prisilnega zakona. Čez dober mesec pa se bova ločila...

— Vi se torej hočete zares z menoj poročiti?

— Da. Ločitev je namreč manj neugodna zadeva kot pa razdrta zaroka. Sicer pa to sami veste. Krivico boste vzeli na svoje rame.

Vest o poroki se je drugi dan razletela po Londonu kot nabita bomba. Zadeva je bila tem bolj zagonetna, ker nista hotela lady in lord Melton pred odhodom na poročno potovanje nikogar sprejeti.

Mimo Pariza, Rima, Dunaja in Berlina je prišel mladi par slednjič v Hamburg. Zadnji večer, predno sta se vkrcala na ladjo, sta šla v opero. Po operi v bar, kjer sta plesala. Pila sta sekt in neprestano plesala. Razpoloženje mlade lady pa je postajalo čedalje slabše.

— Dragi moja, danes ste videli nekam žalostna? — jo je vprašal Melton. — Kaj naj bi storil za vas?

— Vi? — de ona nejevoljno. In oči ji zalije solze.

— To... da... prav to. Vi ste preresno vzela najin dogovor. Se nikoli v življenju nisem srečala tako hladnega človeka.

Nenadoma je Melton objel Karie sredi dvorane in jo poljubil.

— Vedel sem. Vse sem vedel, draga Karie. In vprav to sem hotel. Toda spoznal sem tvoj ponos, pa sem radi tega čakal, da skopni kot pomladni sneg.

Letalo v snegu

Komisijski pregled hiš v mestu

Občni zbor Strelske družine v Studencih

V nedeljo je bil v „Evropi“ v Studencih občni zbor tamkajšnje Strelske družine, ki jo je vodil predsednik g. inž. Levi. Po pozdravu navzočega delegata g. dr. Vauhnika je predsednik izčrpno poročal o uspešnem delovanju tega narodnoobrambnega društva. Tudi poročili tajnika g. Davidoviča in blagajnika g. Pegana sta pokazali intenzivno delo studenške strelske družine. Za nadzorni odbor je poročal g. Drago Čížek, nakar so bile volitve. Novi odbor sestavljajo gg.: inž. Levi

Sokolski smučarji na Pohorju

Sokolsko društvo Maribor I. priredi 9. febr. 1941 smučarske tekmovalje pri Sokolski planinski koči na Pohorju. Člani in moški naraščaj tekmuje v smučskih likih, članice in ženski naraščaj pa v teku na 2 km. Prijave sprejema društvo do 7. febr., ustmene pa tudi 8. febr. do 18. pri Sokolski koči. Tekmovanja se prično točno ob 10. s startom pri Ruški in ciljem pri Sokolski koči. Zbor za članstvo Sokola I. je v soboto ob 14.30 pred letnim telovadiščem, kdor pa ne bi mogel že ta dan oditi na Pohorje, naj pride v nedeljo točno ob 5.30 na koroški kolodvor.

ZAKAJ ZAPOSTAVLJATE PERIFERISKE ULICE?

Zadnje dni je zapadel tako visok sneg, da je dohod iz periferijskih ulic v mesto zelo otežkočen, zgodaj zjutraj pa skoraj nemogoče. Mestna občina orje po mestnih ulicah sneg s plugom že v zgodnjih jutranjih urah, docim se ulic na periferiji mesta že nekaj dni ne spomni. Ker stanuje v teh ulicah večji del uslužbencev iz uradov, trgovin itd. v mestu in morajo biti mnogi že zgodaj v službi, so prisiljeni, gaziti po čelem snegu in tako izpostavljati svoje zdravje. V mestu je v tem pogledu mnogo boljše, ker skrbijo hišni posetniki že v zgodnjih urah za či-

Josip, predsednik; inž. Vitomir Simić, podpredsednik; Marjan Vovk, tajnik; blagajnik Friderik Mandl, gospodar Josip Kler, odborniki Arančič Vojislav, inž. Aleksander Kibaljčić, Bruno Gobec, nadzorni odbor Josip Frelih, Ivan Golčar in Davidović Bogdan. Za častnega člana studentske strelske družine je bil izvoljen g. inž. Raja Djotdjević. Lepo uspelo zborovanje je zaključil spodbudni govor g. dr. Vauhnička, ki je poudarjal lepe besede strelcev v štiriletnem delovanju.

ščenje pločnikov, medtem ko tega na zunanjih ulicah vsaj v veliki večini ni. Vsi prizadeti prosijo mestno občino, da naj se usmili tudi teh ulic.

na Postavljen je za pristava 8. skupine v Celinju dosedanji politično upravni pripravnik pri policiji v Mariboru Ciril Verstovšek.

in Mestna davčna uprava v Mariboru opozarja zavezanca dopolnilne prenosne takse, da je rok za vlaganje prijav za odmero dopolnilne prenosne takse podaljšan do 15. februarja 1944.

do 13. februarja 1941.

m. **Ljudska univerza v Mariboru.** V petek, 7. t. m., bo predaval znani kmetski fotograf g. Ljudevit Griesbach iz Zagreba o temi: Od Sibenika do Ulcinja. Predavanje bo pojasnjevalo okoli 200 prekrasnih slik v naravnih barvah. Občinstvo se bo lahko dobro seznanilo s presenetljivim napredkom barvne fotografije, kajti prekrasne serije fotografij, ki jih je izdelal g. Griesbach, je strokovna kritika zelo laskavo ocenila.

CITAJTE „MALE OGLASE“
in Na Ljudski univerzi, v Studencih bo
imel 6. febr. humoristično predavanje o
"Pomenu smeha in spanja" Božo Podkraj-
šek, urednik "Totega lista".

m Dobročki marižorske carinarnice so se v januarju zvišali v primeri z decembrskimi v lanskem letu za 514.000 din ter gre, do predvsem na račun zvišanega azijskega Znašli so 11.673.02550 din, od česar odpade na uvoz 10.371.42025 din, ostalo pa na izvoz. Na depozitih je bilo vplačanih 121 tisoč 336 din.

in Strossmayerjeve proslave so bile več-
raj po mariborskih šolah s primernimi
deklamacijami, pevskimi točkami in spo-
minskimi govori, v katerih se je podčr-
taval pomen Strossmayerja za naš narodni
in kulturni razvoj. Pouka sicer ni bilo

Vaš uspek:

mali oglasi v „Večerniku“!

DENAR JE HOTEL PONAREJATI

Bivši posestnik, sedaj nezaposleni delavec Mernik Franc, ki je zrečki rojak, stanuje v Slov. Bistrici, v svojih podvigih nima sreče. Pred leti je bil ob posestvi, ko mu je zgorela hiša, sedaj pa so ga zalogili ob ponarejevanju denarja. Vse si je že lepo pripravil doma v svojem stanovanju; treba je bilo le še nekaj klišejev za končno izdelovanje petstotakov, katere je nameraval izdelovati. Pa so mu načrte še pravčasno prekrizali orožniki, ki so za zadevo izvedeli prav tedaj, ko je osumljeni iskal za svoje delo »družabnika«, ki naj bi mu v nadaljnjem prizadevanju do končnega cilja svetloval in pomagal. Orožniki so napravili preiskavo in ne zaman. Našli so na njegovem domu skrite tri klišee, prav dobro izdelane, toda bili

so samo enostranski ter je bilo treba drugo stran še izgotoviti. Najdenih je bilo tudi več plošč z negativ petstodinarških bankovcev. Orožniki so seveda vse te lepe priprave zaplenili ter celo zadevo izročili okrajnemu sodišču v Sl. Bistrici.

m. Radvanjske drobne novice. Poročila sta se v Radvanju gde Vilma Kolarjeva ter g. Franjo Kodrič. — Zg. Radvančani v v tako zvanem »Rožnem dolu« si zelo žele, da bi končno prišli do svoje električne razsvetljave, o kateri se je doslej že dovolj razpravljalo. Med Radvančani se je pričelo obravnavati vprašanje glede ustanovitve poštnega urada v Radvanju. Radvanjska občina pridno kida sneg s svojih cest, tako da je kljub velikim množinam zapadlega snega zagotovljen nemoten avtobusni promet na občinskem področju.

MALI OGLASI

do 20 besed stanejo z davkom vred 15.— din. Vsaka nadaljnja beseda 1.— din. Kdor išče službo, plača za tak oglas namesto 15.— din samo 12.— din. Mali oglasi za ženitve, dopise, posest, trgovsko in obrtno reklamo na stanoje namesto 15.— din 20.— din. Vsaka nadaljnja beseda v teh oglasih stane 2.— din. Za pismene odgovore glede naslovov v malih oglasih znaša posebna pristojbina 3.— din, kateri znesek je treba priložiti v znakah. Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu. Pri pisnjenih naročilih se lahko plača v znakah. Za vse male oglase, če so debelo tiskani, velja dvojna tarifa.

KAM, KJE?

do 20 besed 20 din. vsaka nadaljnja beseda 2 din.

GOSTILNICA

Priporočamo Vam oglaševanje v gornji rubriki, ki je kazalo vsakemu izletniku za sobotno-nedeljsko popoldneve.

SLUŽBO DOBI

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din.

Iščemo za Zagreb k boljši hisi MLADO KUHAČICO z dolgoletnimi pričetki, za vsa hišna dela, 10. februarja. Ponudbe poslati na »Publicitas«, Zagreb, pod »58059«.

MILEX
NOVOVARNI
KAMPOR BREZ
SAMPOVJEVA
KODLJIVEGA
TENE JITO
LASE TER JIM DA TER
SIJAJ IN PROZNOST
TUDI ZA OTROKE
IDEALNI SAMPON
DIN 6-
KANC

POSTREZNICA

ki bi bila uslužbena od 12. ure jutraj do 12. ure, se sprejme takoj. Vprašati Kopališka 22. pritiče desno.

NATAKARICA

mlada, simpatična, išče mesto takoj v boljšem lokalu. Ponudbe prosim na Mila Kovčič, Cvetlična ul. 27-II. desno.

SLUŽKINJA

do 25 letna, poštna, čedna, ki zna nekoliko kuhati, se sprejme k mali družini v Split. Informacije Cvetlična ul. 23-III dopoldne. 22532-2

DVA DOBRA POMOČNIKA za furnirana dela sprejme Pichl & druž. Smetanova ul. 1.

SLUŽBO IŠČE

do 20 besed 12 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din.

ALI IŠČETE SLUŽBO? Oddajte v tej rubriki mali oglas za din 12.— in uspeh ne bo izostal.

STAREJŠA ŽENSKA

išče službo postrežnice k boljši družini. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Večernika« pod »K. H.«

IZOBRAŽENO DEKLE

ki ima veselje do gostine, išče mesto natakarice s 15. februarjem. Naslov v ogl. odd. »Večernika«.

VAJENCI (KE)

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din.

Ali potrebujete vajenca-ko? Samo enkratni mali oglas Vam bo prinesel zazeneli uspeh.

UCENKA

za trgovino z mešanim blagom. Naslov v ogl. odd. »Večernika«.

STANOVANJE IŠČE

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din.

Ali se ne počutite dobro v sedanjem STANOVANJU? Poiščite si potom naših malih oglasov novega.

SOBO ODDA

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din.

Oddam takoj PRAZNO SOBO v centru mesta, separirano, starejši, boljši osebni. Ponudbe pod »Centrum Maribor« na oglasni oddelek »Večernika«.

SOBO IŠČE

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din.

Ali iščete ali oddajate SOBO? Pozitiven odgovor prejmete med malimi oglasii!

POSEST

do 20 besed 20 din. vsaka nadaljnja beseda 2 din.

POSESTNIKI LASTNIKI HIŠ! Ne premisslujte mnogo! Oglas v »Večerniku« in uspeh bo dosežen.

DENAR

do 20 besed 20 din. vsaka nadaljnja beseda 2 din.

VSE DENARNE ZADEVE... Vam odlično posreduje mali oglas v tej rubriki

OBRI - TRGOVINA

do 20 besed 20 din. vsaka nadaljnja beseda 2 din.

TRGOVCI!

Inventurno prodajo Vam uspešno posreduje »Večernik« mali oglas.

TRGOVCI!

Cvetlični med vosek in la. orehova jedra kupite najceneje v Medarni, Ljubljana, Zidovska ulica 15.

POHISTVO OPREMA

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din.

MIZARJI, ROKODELCHI! Z oglaševanjem Vaših izdelkov v tej rubriki, si boste pridobili stalne odjemalce.

Prodajam kompletno SPALNICO 12 komadov, nova, za tričetrtinsko ceno. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«.

22504-17

ŽENSKI KOTIČEK

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din.

TRGOVCI OBRTNIKI! Vse žene herejo male oglase. Zato oglašujte v tej rubriki, ki je namenjena samo našim ženam.

18

MODRČKI svezniki, rokavice, nogavice, damsko oerilo najceneje pri S Kečiču Stalna I. 11406-18

FRIZERJI! Mesec februar je čas plesnih prireditiv. Opomnite vse cenj dame na Vaš frizerski Salon. Uspeh ne bo izostal.

18

ASTROLOŠKA SPECIALISTKA MME. FELICITAS daje na podlagi točnih rojstnih podatkov zaesljlive nasvete ob torkih in petkih. Sodna ul. 26-III

22249-18

STROJI

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din.

KROJACI, ŠIVILJE Ali potrebujete nov šivalni stroj? Z oglasem v »Večerniku« za boste našli.

14

PISALNI STROJ moderen, za 2.400 din na prodaj. Naslov v ogl. odd. »Večernika«.

22519-14

Se po starih tovarniških cenah so dospele:

STRUŽNICE (Präzisions-Drehbänke), 200x 1000—15000 mm, z monton-prestavami in vdelanimi elek tromotorji ter vrtni stroji, ki vrta do 30 mm, z vdelanimi elektromotorji. Ludvik Heršič, Ljubljana, Cesta 29. oktobra 13. Telefon šte. 37-54. 22539-14

LESNA INDUSTRIJA

POZOR! Trostranski skobelni stroj za izdelovanje ladijskega poda je došel iz Nemčije še po ugodni ceni. Ludvik Heršič, Ljubljana, Cesta 29. oktobra 13. Telefon 37-54. 22540-14

ŽENITBE - DOPISI

do 20 besed 20 din. vsaka nadaljnja beseda 2 din.

ŽENINI NEVESTE! Tudi Vi se poslužite »Večernikovih« dopisov. Najaktualnejša rubrika Nešteto zahval in priznanj.

19

»RESNA« Oprostite, v nedeljo bil za-

držan, prosim določite sestane- nek na stari naslov P. J. 22535-19

GLASBILA

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din.

MOGOČE IMATE tudi Vi »Stradivarijeve« gosli? Ali potrebujete mogoče nov radio-aparat? Oddajte v tej rubriki oglas in poplačan bo z uspehom.

20

POUK

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din.

MATERE! Vaš sinko je prejel ob pol-

letju slabo oceno. Poiščite mu inštruktorja potom »Več.« malih oglasov!

21

VOZILA

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din.

POMANJKANJE BENCINA.. Sedaj je čas, da ugodno pro-

date ali kupite avto ozir. mo- torno kolo. Oglas v »Večerniku« Vam jamči uspeh.

22

OPEL-OLYMPIA limuzina, v odličnem stanju,

z dobrimi gumi. Taksa za leto 1941 plačana, je za z dobrimi gumami. Taksa za 18.500 din naprodaj. Jugo-

generator, Aleksandrova 51. 22521-22

PRIDELKI

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din.

POSESTNIKI KMETOVALCI KROMPIR, JABOLKA, SENO in ostale pridelke novčito najboljše potom »Več.« malih oglasov.

23

2—3000 kg JABOLK pol gnilih, za prežanje oz. za predelavo prodam. Ogleda se lahko vsak dan od 11-12. ure v Kopitarjevi 6. Maribor.

22512-23

JABOLKA kg 2, 3 in 4 din. Skladišče Koržina, Aleksandrova c. 51

22530-23

OPOMORI!

do 20 besed 20 din. vsaka nadaljnja beseda 2 din.

NAZNAILO. Preselil sem svojo krojaško delavnico iz Aleksandrove c. v Jurčičevo ul. 4-I. Vsem drž. nameščencem 10 odst. po- casti Krojaški salon Jakob Erbus.

21798—25

IZJAVA

Podpisani izjavljam, da nisem več plačnik za evnt. dolgove

Siranko Romane. Siranko Stefan, meh. drž. žel. Fran-

kopanova 17. 22531-25

IZGUBLJENO

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din.

AKO STE IZGUBILI ROKA-

VICO? Ne morete nositi samo ene rokavice. Oddajte mali oglas v »Večerniku« in pošten naj-

ditelj se bo zgasil. 27

RAZNO

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din.

KODAK-REŦINA

(foto aparat) nov, z vsem priborom, za 1600 din napro-

daj. Naslov v ogl. odd. »Večernika«.

22520-28

Dobro ohranjena

LOVSKA PUŠKA kal. 14. se prod. Kralj. Mat-

jaževa ul. 31. Studenci-Mari-

bor. 22526-28

Nova

SPORTNA OBLEKA za srednje postavo poceni na

prodaj pri krojačn Viktor

Kos. Pod mostom, Maribor.

Spomnite se CMD!

22535-19

Nogavice trajne

po »Nimela« kopali

»NIMELA« prepročuje spuščanje petelj (zank)

Din 30.—

»NIMELA« SAMOPRODAJA

CELJE, poštni predal 2

Gobi se v drogerijah in trgovinah

Večja tovarna v Mariboru sprejme spo-

sobnega, izurjenega

manipulanta

v manufakturni branži. Vstop takoj. Po-

nudbe pod »Stalna služba« na upravo lista

22538-2

Oddajte

MALE OGLASE

za sobotno-nedeljsko številko

»Večernika« čimprej v tednu,

najkasneje do

petka 1/2.7. zvečer,

ker so do tega oddani mali oglas

orez posebne pristojbine in zato

cenejši, kakor v soboto do 9. ure

dopoldan oddam.

»VEČERNIK«

Oglasni oddelek.

22538-2

Štampiljke

Signicna laeva

Stampiljke z gumija in kovin

»Sofra«

Gregorčičeva ulica 24

Maribor. Telefon 25-11

22531-25

22531-25

22531-25

22531-25

22531-25

22531-25

22531-25

22531-25

22531-25

22531-25

22531-25

22531-25

22531-25

22531-25

VEVERICE, DIHURJE.

LISICE

kunc, zajce in vse ostale

vrste divjačin kupujem po

naivistični dnevnih cenah.

Sprejemam v strojenje in bar-

vanje. Peter Semko. Mari-

bor, Aleksandrova cesta 13.

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-28

20774-2